

Upravljanje tveganj

Podrobnejše
spremljanje
vplivov
povečane
inflacije

200 %

Kapitalska ustreznost
Skupine Triglav
na 31. 12. 2022

Nadgrajeno
upravljanje
trajnostnih
tveganj in tveganj
informacijske
varnosti

Kazalo

Upravljanje Tveganj	159
1. Sistem upravljanja tveganj	160
1.1 Razmejitev pristojnosti in odgovornosti	160
1.2 Proces upravljanja tveganj	162
1.3 Klasifikacija tveganj	163
2. Kapitalski položaj	165
2.1 Upravljanje kapitala	165
2.2 Kapitalska ustreznost	165
3. Profil tveganj	167
3.1 Prikaz profila tveganja	170
3.2 Zavarovalna tveganja	171
3.3 Tržna tveganja	176
3.4 Kreditna tveganja	181
3.5 Likvidnostno tveganje	183
3.6 Operativna tveganja	188
3.7 Nefinančna tveganja	189
3.8 Prihodnja tveganja	190

Upravljanje tveganj

Na poslovanje Skupine v veliki meri vplivajo spremembe v makroekonomskem okolju in na finančnih trgih. Leto 2022 so zaznamovali rusko-ukrajinska vojna in zaostreni geopolitični odnosi zaradi sankcij, uvedenih proti Rusiji. Med ključnimi posledicami vojne v Ukrajini je povišana inflacija, ki izvira tudi iz spodbud, danih gospodarstvu za ublažitev vplivov pandemije covid-19. Da bi omejele inflacijske pritiske, so centralne banke dvignile obrestne mere, čemur so sledili finančni trgi (več o tem v točki [7.1 poslovnega dela Letnega poročila](#)).

Povišanji inflacije in obrestnih mer vplivata predvsem na tržna in zavarovalna tveganja Zavarovalnice in Skupine, zlasti na premoženjska zavarovanja, življenjska zavarovanja z garancijo ter prostovoljna dodatna pokojninska zavarovanja (PDPZ) z zajamčenim donosom. Obvladovanje tveganj Skupine je bilo zato usmerjeno v prilagajanje spremembam na finančnih trgih, predvsem negotovostim zaradi višje inflacije in višjih netveganih obrestnih mer, ter sočasno upoštevanje sankcij do Rusije in Belorusije.

Vojna agresija je povzročila občutne razširitve in uvedbo dodatnih omejevalnih ukrepov na ravni EU in ZDA (OFAC). Prepoznali smo povečano izpostavljenost Skupine regulatornemu tveganju, torej potencialnim sankcijam zaradi nespoštovanja nacionalne zakonodaje in/ali finančnim sankcijam ter izgubi ugleda ob nespoštovanju mednarodnih omejevalnih ukrepov. Za zagotavljanje skladnosti poslovanja smo vzpostavili enotno razlago omejitev in procese, potrebne za redno preverjanje pravilne uporabe in spoštovanja omejevalnih ukrepov v Skupini. Izpostavljenost do Rusije in Belorusije je do konca leta ostala omejena.

Kljub zahtevnemu poslovnem okolju je Skupina Triglav kljub izvajanju dividendne politike ohranila svojo dobro kapitaliziranost. Njena kapitalska ustreznost je 31. 12. 2022 znašala 200 odstotkov in se je tako nahajala na spodnjem robu ciljnega razpona Skupine. Kapitalska moč Skupine temelji na učinkovitem upravljanju tveganj in kakovostni sestavi kapitala, ki v manjšem delu obsega tudi podrejene obveznosti. Ustrezno kapitalsko in finančno moč Skupine Triglav sta dodatno potrdili dolgoročna kreditna bonitetna ocena »A« in bonitetna ocena finančne moči »A«, ki sta ji jo ponovno dodelili agenciji S&P Global Ratings in AM Best. Obe sta ohranili stabilno srednjeročno napoved. Več v točki [6.6 poslovnega dela Letnega poročila](#). Zavarovalnica Triglav in družbe v Skupini so ustrezno likvidne, kar dosegamo z rednim upravljanjem likvidnostnega tveganja. Podrobnosti o likvidnostnem tveganju razkrivamo v točki [3.5 tega dela Letnega poročila](#).

Osrednje razvojne aktivnosti pri upravljanju tveganj na ravni Skupine Triglav so potekale na poslovnih področjih, ki smo jih kot ključna prepoznali zaradi potrebnih notranjih izboljšav ali odzivanja na zunanje razmere:

- Skupina Triglav je v letu 2022 ohranila dobro kapitalsko moč in likvidnost, kar potrjujeta tudi ponovno prejeti bonitetni oceni »A«.
- Skrbeli smo za uspešno upravljanje tveganj, ki so nastala ali se povečala zaradi rusko-ukrajinske vojne, sankcij Evropske unije (EU), povečane inflacije in stanja na finančnih trgih.
- Nadaljevali smo načrtano preudarno prevzemanje zavarovalnih tveganj, ohranjali tržna tveganja na ciljnih ravneh, sledili zastavljeni usklajenosti sredstev in obveznosti ter ustrezni razpršenosti naložb.
- Razvojne aktivnosti smo usmerili tudi v nadgrajevanje trajnostnih tveganj in tveganj informacijske varnosti.

- Na področju **tržnih tveganj** smo zaradi višjih obrestnih mer in povišane volatilitosti na finančnih trgih vzpostavili dodaten nabor kazalnikov za učinkovitejšo spremljanje tveganj v okviru zajamčenega sklada prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja Zavarovalnice Triglav in Triglav, Pokojninske družbe, d.d.
- Pri **zavarovalnih tveganjih premoženjskih zavarovanj** smo uvedli podrobnejše spremljanje vplivov povečane inflacije na zavarovalno-tehnične rezervacije in sprejeli ukrepe za zagotavljanje stabilnega poslovanja Zavarovalnice in Skupine.
- Sistem upravljanja **likvidnostnega tveganja** smo nadgradili za PDPZ in ta zavarovanja vključili v sistem spremljave optimalne likvidnosti življenjskih zavarovanj. Osredotočili smo se na prenos dobrih praks v odvisne družbe Skupine.
- Obvladovanje **operativnih tveganj** smo nadgradili predvsem na področju kibernetičnih tveganj. S posodobitvijo kazalnikov tveganj smo izboljšali ocenjevanje informacijskih tveganj ter zagotovili kakovostnejše in pravočasno ukrepanje. Zaradi povečanega obsega poslovanja, predanega v zunanje izvajanje, smo vpeljali boljši pregled nad tveganji ter dopolnili sistem celostne spremljave.
- **Upravljanje nefinančnih tveganj** smo nadgrajevali predvsem na področju **trajnostnih tveganj**. Za okoljska tveganja smo pripravili kvalitativno in kvantitativno oceno učinkov podnebnih sprememb na poslovanje Zavarovalnice in Skupine, ki zajemata tako tveganja prehoda kot fizična tveganja. Ugotovili smo, da bi bili nekateri vplivi podnebnih sprememb lahko pomembni za Zavarovalnico in Skupino, zato so potrebni pravočasni ukrepi. Na teh osnovah smo po področjih opredelili dejavnosti za merjenje in obvladovanje teh tveganj ter temeljne zahteve za njihovo redno spremljanje.

Pri preostalih vrstah tveganj smo se osredotočali na avtomatizacijo procesov in vzdrževanje obstoječega sistema. Več pozornosti smo namenili nadgrajevanju sistema **upravljanja tveganj na ravni odvisnih družb** za dosledno spremljanje njihovih pomembnejših tveganj.

1. Sistem upravljanja tveganj

Sistem upravljanja tveganj se je tudi v letu 2022 izkazal kot ustrezen. Nadgrajevali smo ga tako, da smo ohranili njegovo celovitost in aktualnost. Sistem opredeljujejo notranja pravila ter jasna razmejitev pristojnosti in odgovornosti poslovnih funkcij, Uprave, Nadzornega sveta ter ključnih funkcij in drugih povezanih področij, ki izvajajo nadzor. Sestavljajo ga tudi učinkoviti procesi, s katerimi stalno prepoznavamo, ocenjujemo ter nadziramo prevzeta in potencialna ali nastajajoča tveganja. To nam omogoča ustrezno in pravočasno ukrepanje in ohranjanje profila tveganj na ravni, ki jo opredeljuje apetit po tveganjih. Sistem je jasn, pregleden in dobro dokumentiran. V odvisnih družbah ga razvijamo po načelih matične družbe ob upoštevanju načela sorazmernosti.

1.1 Razmejitev pristojnosti in odgovornosti

Sistem pristojnosti in odgovornosti na področju upravljanja tveganj temelji na treh obrambnih linijah.

Uprava in Nadzorni svet nista neposreden del obrambnih linij, a je njuna vloga v sistemu upravljanja tveganj kljub temu ključna. Sta bistvena deležnika, katerih delovanje podpirajo vse tri obrambne linije. Odgovorna sta za delovanje sistema ter opredelitev organizacijskih ciljev in strategij za njihovo doseganje. Vzpostavljata strukturo upravljanja in procese za optimalno upravljanje prevzetih tveganj.

Poslovne funkcije Zavarovalnice delujejo v prvi obrambni liniji. Skladno z usmeritvami Uprave prepoznavajo in prevzemajo tveganja na svojem poslovnem področju. Upravljajo tudi konkretna tveganja znotraj dovoljenih limitov izpostavljenosti.

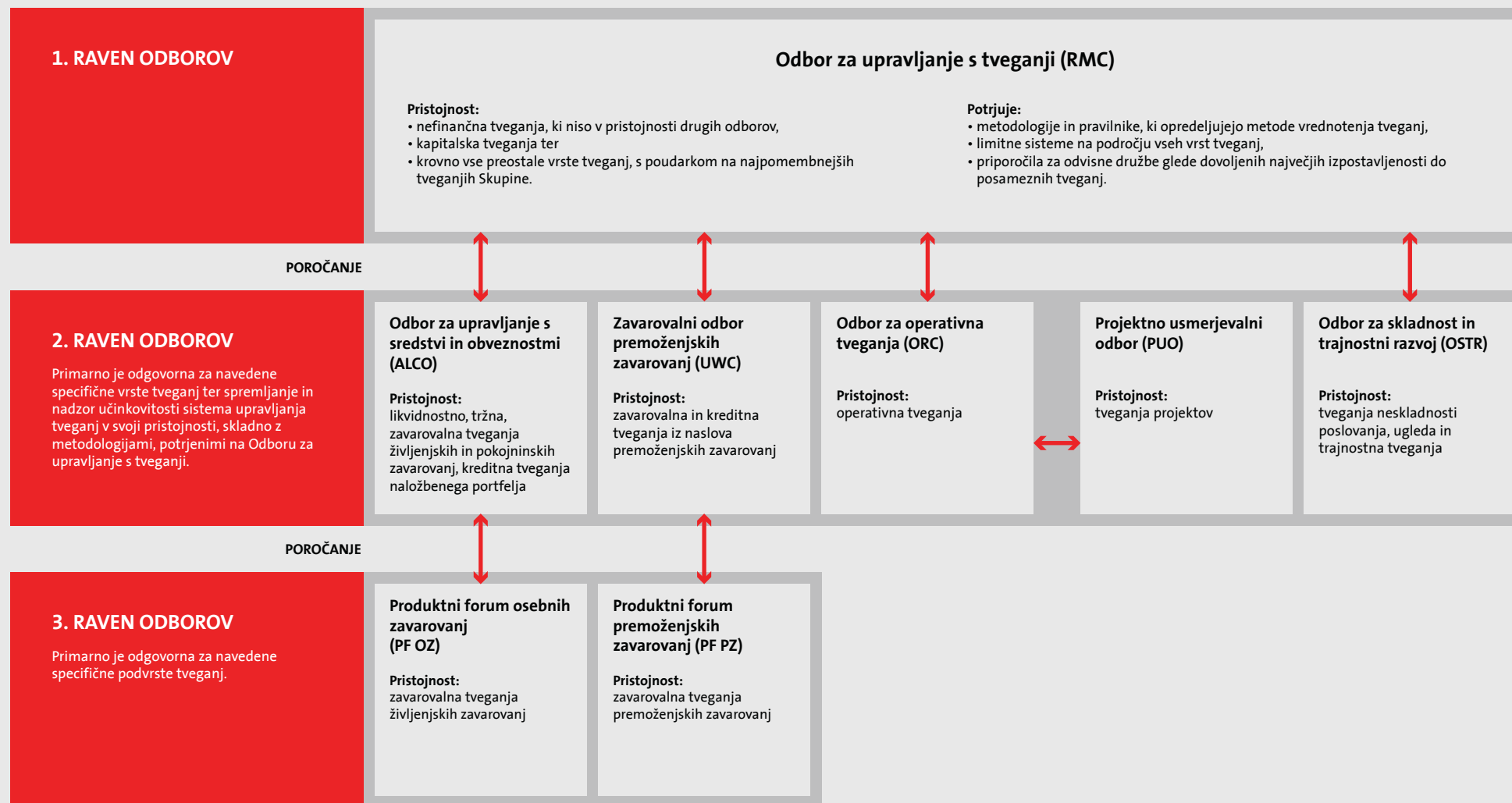
Ključne funkcije sistema upravljanja so v Zavarovalnici **organizirane kot samostojne organizacijske enote**. Vključujejo funkcijo upravljanja tveganj, aktuarski funkciji za premoženjska in osebna zavarovanja, funkcijo skladnosti poslovanja ter notranje revizije. Ključne funkcije delujejo v drugi obrambni liniji, z izjemo funkcije notranje revizije, ki je umeščena v tretjo. Vse ključne funkcije sodelujejo druga z drugo ter s preostalimi področji v Zavarovalnici in družbami v Skupini. Pri svojem delovanju so neodvisne.

Funkcija upravljanja tveganj je pristojna za vzpostavitev ter usklajeno in neprekinjeno delovanje integriranega sistema upravljanja tveganj. Spremlja splošen profil tveganj, metodološko skladen razvoj sistema ter usklajenost krovnih modelov vrednotenja tveganj. Izvaja tudi krovne analize tveganj, poroča o izpostavljenosti tveganjem ter vrednoti kapitalsko ustreznost po regulatorni metodi in drugih kapitalskih modelih. V skladu z usmeritvami Uprave usklajuje ter izvaja lastno oceno tveganj in solventnosti, četrtletno preverja profil tveganj ter o tem poroča Upravi in Nadzornemu svetu. Pripravlja tudi druga regulatorna poročila, kot sta Poročilo o solventnosti in finančnem položaju ter Redno poročilo nadzorniku, in skladno z zahtevami poroča regulatornim organom.

Organi odločanja, ki so vključeni v proces integriranega korporativnega upravljanja tveganj, in tri obrambne linije

Pregled odborov sistema upravljanja tveganj in njihove pristojnosti

Funkcija skladnosti poslovanja deluje v okviru sistema notranjih kontrol nadzoruje skladnost poslovanja Zavarovalnice s predpisi in zavezami, o čemer redno poroča Upravi in Nadzornemu svetu. Spremlja in ocenjuje vplive spremenjenega pravnega okolja ter tveganja za skladnost poslovanja družbe. Ocenjuje tudi primernost in učinkovitost postopkov ter svetuje ob ukrepih za uskladitev poslovanja Zavarovalnice z ugotovljenimi spremembami. Z usmeritvami, priporočili in predlogi sooblikuje notranje kontrole skladnosti posameznih procesov, poslovnih področij ali celotne družbe. Funkcija ima pomembno vlogo tudi pri prizadevanjih za pošteno in transparentno poslovanje, saj spremlja tudi spoštovanje etičnih zavez in skrbi za njihovo uveljavljanje v praksi.

Aktuarska funkcija usklajuje in izvaja izračune zavarovalno-tehničnih rezervacij s primernimi metodami, modeli in predpostavkami ter celovitimi in kakovostnimi podatki. Preverja tudi primernost splošne politike prevzemanja zavarovalnih tveganj in pozavarovanja. Podaja mnenja o primernosti višine zavarovalne premije pri posameznih produktih za zadostno pokritost premije iz obveznosti zavarovalnih pogodb. Prav tako pregleduje ustreznost pozavarovanja ter sodeluje pri lastni oceni tveganj in solventnosti, ob tem usklajuje in izračunava kapitalske zahteve za zavarovalna tveganja. O pomembnejših ugotovitvah poroča Upravi in Nadzornemu svetu. Funkcija deluje ločeno za premoženjska in življenjska zavarovanja.

Funkcija notranje revizije redno in celovito nadzoruje poslovanje Zavarovalnice. Načrtno in sistematično pregleduje in ocenjuje primernost ter učinkovitost njenega upravljanja, upravljanje tveganj in kontrolnih postopkov ter priporoča izboljšave. Skrbi za kakovost in stalen razvoj notranjega revidiranja. Sodeluje z zunanjimi revizorji in drugimi nadzornimi organi ter spremlja uresničevanje priporočil notranjih in zunanjih revizorjev. Sodeluje tudi pri notranjih revizijah v drugih družbah Skupine. Po dogovoru z Upravo in vodstvi poslovnih področij izvaja svetovalne storitve.

Vse ključne funkcije Zavarovalnice skrbijo za prenos znanja in dobrih praks v preostale družbe Skupine ter za njihovo usklajeno delovanje.

V drugi obrambni liniji sistema upravljanja tveganj delujejo tudi **odbori**, ki Upravo podpirajo pri rednem spremljanju tveganj, usklajevanju ukrepov in obveščanju o upravljanju tveganj.

Upravljanje tveganj poteka najprej na ravni posameznih družb, nato na ravni Skupine. Za vzpostavitev in delovanje sistema upravljanja tveganj v družbah so odgovorna vodstva družb in za to pooblaščen osebe.

Področje upravljanja odvisnih družb v matični družbi usklajuje pripravo minimalnih standardov za družbe v Skupini. Ti vsebujejo tudi minimalne standarde upravljanja tveganj, za katere je pristojna Služba za upravljanje s tveganji matične družbe, ki pri njihovem prenosu na odvisne družbe sodeluje s Področjem upravljanja odvisnih družb. S skupnimi standardi v Skupini zagotavljamo učinkovit ter pregleden sistem upravljanja tveganj. Ta temelji na učinkovitem komuniciranju, kakovostni izmenjavi podatkov in informacij, časovni razpoložljivosti, metodološki skladnosti, računovodski preverljivosti ter celovitosti.

1.2 Proces upravljanja tveganj

Proces celovitega upravljanja tveganj Zavarovalnice temelji na strategiji Skupine in poslovnem načrtu Zavarovalnice, ki opredeljujeta **apetit po tveganjih**. Slednji določa pomembna tveganja, ki jih je Skupina pripravljena prevzeti za izpolnitev svojih ciljev, ter ključne kazalnike za njihovo merjenje in spremljanje, vključno s ciljnim vrednostmi in omejitvami. Do tveganj, ki jih pri poslovanju ne želimo prevzeti, zavzamemo ničelno toleranco.

Eden ključnih kazalnikov, *količnik kapitalske ustreznosti*, s katerim merimo uspešnost poslovanja in izpolnjevanje strateških ciljev, je natančneje opredeljen v apetitu po tveganjih. Predstavlja razmerje med razpoložljivim kapitalom ter višino kapitalske zahteve glede na višino in strukturo prevzetih tveganj. V okviru **procesa lastne ocene tveganj in solventnosti** pri planiranju solventnostnih potreb skrbimo, da se količnik ohranja v ciljnem razponu med 200 in 250 odstotki na ravni Skupine. Njegovo višino v ciljnem razponu zagotavljamo z naborom podrobnejših kazalnikov tveganj in limitov izpostavljenosti v vseh sklopih poslovanja Skupine.

Z njihovim rednim spremljanjem tveganja pravočasno prepoznamo in ustrezno ukrepamo. Dividendna politika Zavarovalnice je opredeljena v okviru upravljanja njenega kapitala in kapitala Skupine ter je podrejena ciljem kapitalske ustreznosti. Njeno ohranjanje znotraj ciljnih razponov je stalen proces, zato zahteva redno presojanje poslovnih odločitev z vidika dobičkonosnosti in prevzetih tveganj.

Proces lastne ocene tveganj in solventnosti je tesno povezan s kakovostjo celotnega sistema upravljanja tveganj. Z ocenjevanjem solventnostnih potreb preverjamo primernost regulatorne metode in ustreznost strateških usmeritev tudi z vidika zagotavljanja kapitalske ustreznosti. Za izboljševanje uporabe kapitala ocenjujemo solventnostne potrebe v odnosu do uresničevanja strateškega načrta. Stabilnost kapitalske ustreznosti preverjamo s stresnimi scenariji za obstoječa ter potencialna ali nastajajoča tveganja po posameznih vrstah tveganj. To nam daje osnove za ustrezno ukrepanje, ki ga dosegamo tudi s prilagajanjem usmeritev za sprejemanje poslov ter s prilagoditvami premijskih stopenj in limitnega sistema, prenosa tveganj in podobno. S takšnim pristopom povečujemo pripravljenost družb v Skupini na zaznana tveganja in nadgrajujemo notranji kontrolni sistem, obenem pa gradimo učinkovit sistem za strateško odločanje.

Proces upravljanja tveganj sestavljajo prepoznavanje, ocenjevanje oziroma merjenje, obvladovanje ter spremljanje in poročanje o tveganjih.

Za **ocenjevanje tveganj** primarno uporabljamo standardno formulo Solventnosti II (regulatorno metodo), ki temelji na standardnih volatilnostih in lastni izpostavljenosti tveganjem. Standardna formula določa velikost oz. spremembo parametrov v izračunu v stresnem scenariju, njen rezultat pa za posamezno tveganje pove, koliko bi se v stresnem scenariju zato zmanjšal razpoložljivi kapital. Bolj kot tveganje vpliva na kapital, bolj je tveganje pomembno. V skupni oceni kapitalske zahteve (SCR) upoštevamo zakonsko določeno razpršitev v standardni formuli. Oceno tveganj dopolnjujemo z lastnimi ocenami volatilnosti dejavnikov tveganj ob upoštevanju metode tvegane vrednosti (Value at Risk), z enako stopnjo zaupanja v višini 99,5 odstotka, v obdobju enega leta. Tveganja dodatno ocenjujemo tudi po metodologiji bonitetne hiše S&P.

Celovito analizo primernosti regulatorne metode izvedemo najmanj enkrat letno, v okviru **procesa lastne ocene tveganj in solventnosti**. Končna ocena primernosti upošteva tudi rezultate notranje metodologije rednega merjenja oz. ocenjevanja tveganj.

Za prevzeta in potencialna tveganja opredelimo ciljne vrednosti oziroma vzpostavimo omejitve, ki morajo biti upoštevane pri prevzemu tveganj. Morebitna negativna gibanja prepoznavamo z mehanizmi za spremljanje tveganj na več ravneh in nam omogočajo ustrezno **obvladovanje tveganj**. Na ravni poslovnih področij prepoznavamo negativna gibanja s procesi, vzpostavljenimi za obveščanje ključnih funkcij o poslih s povečanimi tveganji. Na agregatni ravni redno spremljamo koncentracijo izpostavljenosti in povečane nestanovitnosti, pri katerih je ranljivost Skupine višja. Pomembnejša zaznana ali prepoznana tveganja obravnavamo tudi v procesu lastne ocene tveganj in solventnosti.

Služba za upravljanje s tveganji redno **spremlja** usklajenost dejanskega profila tveganj z opredeljenim apetitom. Ugotovitve obravnavamo na seji Odbora za upravljanje s tveganji, na kateri prav tako potrjujemo ukrepe ob zaznavi kršitev. O ugotovitvah in ukrepih Odbora redno poročamo Upravi, Nadzornemu svetu in Revizijski komisiji Nadzornega sveta.

1.3 Klasifikacija tveganj

Skupina za interno spremljanje tveganj uporablja klasifikacijo tveganj, usklajeno s standardno formulo v ZZavar-1. Izpostavljenosti in ocene posameznih vrst tveganj ter načine njihovega obvladovanja pa podrobneje predstavljamo v [3. točki tega dela Letnega poročila](#).

V nadaljevanju navajamo najpomembnejše vrste tveganj, ki jih prevzemamo pri poslovanju:

- **Zavarovalna tveganja** so tveganja nastanka izgube ali neugodne spremembe v vrednosti zavarovalnih obveznosti zaradi neustreznih premij in predpostavk, upoštevanih pri izračunu zavarovalno-tehničnih rezervacij. Posebej obravnavamo **zavarovalna tveganja premoženjskih zavarovanj** (vključno s zdravstvenimi zavarovanji) ter **zavarovalna tveganja življenjskih zavarovanj** (vključno s pokojninskimi zavarovanji). Pri neposrednih zavarovalnih poslih nastopajo predvsem klasična zavarovalna tveganja.
 - *Zavarovalna tveganja premoženjskih zavarovanj*: tveganje premij in rezervacij, tveganje predčasnih prekinitvev in tveganje katastrof.
 - *Zavarovalna tveganja življenjskih zavarovanj*: tveganje umrljivosti, tveganje dolgoživosti, tveganje obolevnosti, tveganje predčasnih prekinitvev, tveganje stroškov, tveganje katastrofe in tveganje revizij.
- **Tržna tveganja** so tveganja nastanka izgube ali neugodne spremembe finančnega položaja zaradi nihanj v višini in spremenljivosti tržnih cen sredstev, obveznosti ter finančnih instrumentov. Tržna tveganja sestavljajo obrestno tveganje, delniško tveganje, valutno tveganje, tveganje spremembe cen nepremičnin, tveganje spremembe kreditnih pribitkov in tveganje tržne koncentracije.
- **Kreditna tveganja** predstavljajo nevarnost izgube ali neugodnih sprememb v finančnem položaju družbe zaradi nihanj v kreditnem

položaju nasprotnih strank in so posledica dolžnikove nezmožnosti izpolnjevanja pogodbenih obveznosti.

- **Likvidnostno tveganje** je tveganje nastanka izgube, če družba ni sposobna izpolniti vseh pričakovanih in nepričakovanih trenutnih ali prihodnjih denarnih odливov. Nastane lahko zaradi neustreznih ali nezadostnih razpoložljivih denarnih sredstev ali zaradi negotovosti finančnih trgov in posledično oteženega dostopa do finančnih virov.
- **Kapitalsko tveganje** je tveganje nastanka izgube zaradi neustrezne višine in/ali sestave kapitala glede na obseg in način poslovanja ali težave, s katerimi se Zavarovalnica ali Skupina lahko sooča pri pridobivanju dodatnega kapitala, zlasti ob potrebi po hitrem povečanju kapitala in/ali neugodnih pogojih za pridobivanje dodatnega kapitala. V kategorijo kapitalskih tveganj sodijo tudi zakonodajne spremembe in spremembe v računovodskih standardih z vplivom na kapitalsko ustreznost v Skupini in posledično tudi na izplačevanje dividend.
- **Operativna tveganja** so tveganja nastanka izgube zaradi neustreznega ali neuspešnega izvajanja notranjih procesov, ravnanja zaposlenih, delovanja sistemov ali obvladovanja zunanjih dogodkov in njihovih vplivov. Med drugim vključujejo tveganja s področja informacijske varnosti s posebnim poudarkom na kibernetških tveganjih in večjih prekinitvah poslovanja.
- Med **nefinančnimi tveganji** so za poslovanje Skupine Triglav pomembna strateška tveganja, tveganje ugleda, tveganje Skupine in trajnostna tveganja. Nefinančna tveganja večinoma izvirajo iz zunanjega okolja in so tesno povezana z drugimi, predvsem operativnimi tveganji. Praviloma izhajajo iz več realiziranih dejavnikov znotraj in zunaj Skupine.

Za Skupino Triglav so pomembna tudi potencialna ali nastajajoča tveganja. Gre za tveganja, ki se še lahko razvijejo v prihodnje ali pa že obstajajo, vendar še ne sodijo med pomembnejša. Zanje je značilno, da jih težko ovrednotimo, a lahko močno vplivajo na poslovanje. Na podlagi preteklih izkušenj jih ni mogoče napovedati, saj pogosto nimamo informacij, s katerimi bi predvideli pogostost ali višino povzročene škode.

Potencialna ali nastajajoča tveganja pozorno spremljamo in glede na ugotovitve ustrezno nadgrajujemo sistem upravljanja tveganj.

Klasifikacija tveganj Zavarovalnice po standardu MSRP

Tveganja, kot jih določajo **standardi MSRP**, zajemajo **zavarovalna, tržna, kreditna, likvidnostno in ostala tveganja**. Klasifikacijo Zavarovalnice Triglav lahko prevedemo v klasifikacijo tveganj po standardih MSRP na naslednji način.

- Med tržnimi tveganji so po navedenih standardih kot najobičajnejša opredeljena valutna, obrestna in druga cenovna tveganja, vključno z delniškimi in nepremičninskimi tveganjem.
- Med kreditna tveganja standardi MSRP uvrščajo tveganje neplačila nasprotne stranke, katerega bistven del predstavljajo izpostavljenosti iz pozavarovanja, denarja, denarnih ustreznikov in terjatev, ter še tveganje spremembe kreditnih pribitkov in tveganje tržne koncentracije. Klasifikacija Zavarovalnice Triglav slednji dve obravnava med tržnimi tveganji.
- Pri zavarovalnih tveganjih in likvidnostnem tveganju ni razlik med klasifikacijama.
- Med ostala tveganja po standardih MSRP uvrščamo operativna, kapitalsko in nefinančna tveganja.

Zavarovalnica Triglav spremlja razmere in vodstvu poroča o izpostavljenosti tveganjem in njihovi oceni na podlagi regulatornih zahtev ter notranje razvrstitve tveganj. Zaradi razlik v vrednotenju po standardih MSRP in Solventnosti II se lahko vrednosti posameznih postavk bilance stanja opazno razlikujejo, kar se odraža tudi v razlikah pri izpostavljenosti posameznim tveganjem. Različni načini vrednotenja prav tako vplivajo na občutljivost postavk in s tem na oceno tveganj. Podrobnejši prikaz razlik med vrednotenjema prikazujemo v Poročilu o solventnosti in finančnem položaju, objavljenem na spletni strani Zavarovalnice (www.triglav.eu).

V nadaljevanju predstavljamo izpostavljenost tveganjem po klasifikaciji, ki jo uporabljamo v sistemu upravljanja tveganj Zavarovalnice.

2. Kapitalni položaj

Upravljanje kapitala Zavarovalnice in Skupine je stalen proces, s katerim določamo in vzdržujemo njegov zadosten obseg in kakovost ter praviloma obvladujemo tudi kapitalsko tveganje.

2.1 Upravljanje kapitala⁹³

Za učinkovito upravljanje kapitala in kapitalskega tveganja je osrednjega pomena dobro integriran sistem upravljanja tveganj. **Zagotavljanje kapitalne ustreznosti v ciljnem območju** Skupini omogoča, da v vsakem trenutku razpolaga s količino kapitala, ki ustreza prevzetim merljivim tveganjem. Zavarovalnica je v sklopu rednega upravljanja kapitala Skupine za zagotavljanje njegove optimalne sestave in stroškovne učinkovitosti izdala podrejeno obveznico, ki se upošteva pri izračunu kapitalne ustreznosti. Več v točki [6.7 v poslovnem delu Letnega poročila](#).

Pri odločanju o sklenitvi posla dosledno presojamo njegovo dobičkonosnost glede na prevzeta tveganja in sočasno zasledujemo ciljno kapitalno ustreznost. Pri tem upoštevamo tudi zagotavljanje primerne donosnosti za lastnike. Cilj upravljanja kapitala je tako zagotavljanje varnosti in dobičkonosnosti poslovanja ter dolgoročne in stabilne donosnosti naložbe tudi z višino dividend, ki ustreza vnaprej opredeljenim merilom dividendne politike.

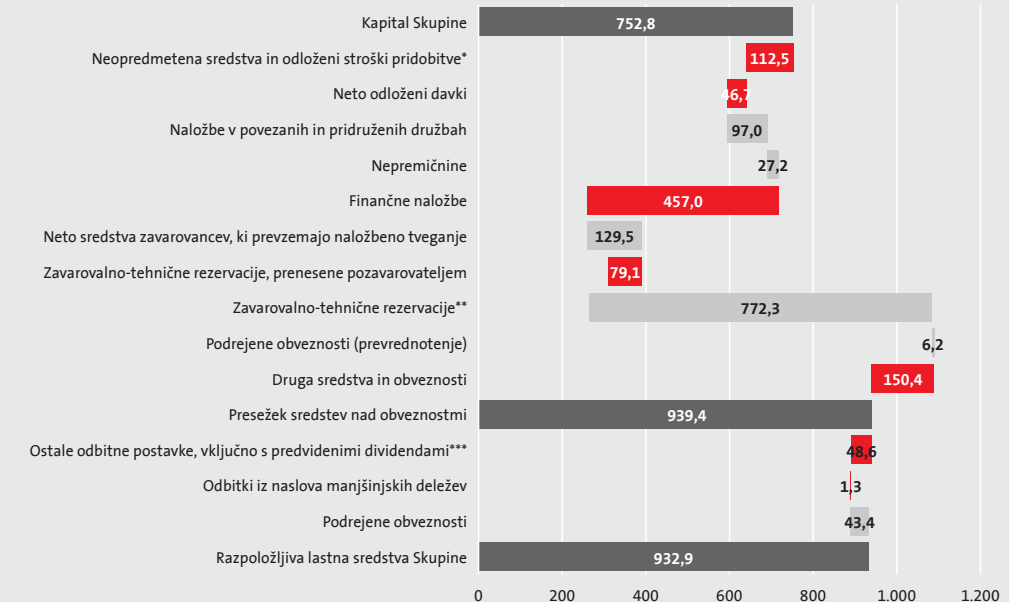
Ciljna kapitalna ustreznost Skupine se giblje med 200 in 250 odstotki. V tem razponu nam omogoča razpolaganje z ustrežno količino kapitala za izvajanje osnovne dejavnosti in pokrivanje potencialnih izgub. S presežkom kapitala se zaščitimo pred izgubami zaradi nepredvidenih neugodnih dogodkov in nestanovitnosti kapitalskih zahtev.

Kapitalna ustreznost pomembno vpliva tudi na bonitetni oceni Zavarovalnice Triglav. Pri sprejemanju poslovnih odločitev zato upoštevamo vpliv na rezultate modelov večjih bonitetnih agencij. Kapitalni model Skupine Triglav ocenjujeta bonitetni agenciji S&P Global Ratings in AM Best. Več o bonitetni oceni v točki [6.6 poslovnega dela Letnega poročila](#).

2.2 Kapitalna ustreznost

Z učinkovitim upravljanjem kapitala izboljšujemo poslovanje, ter sprejemamo ustrezne poslovne odločitve in ohranjamo konkurenčne prednosti.

Razlaga razlik pri vrednotenju kapitala v bilanci stanja za namen solventnosti in računovodskih izkazov za Skupino Triglav na 31. 12. 2022 (v milijonih EUR)

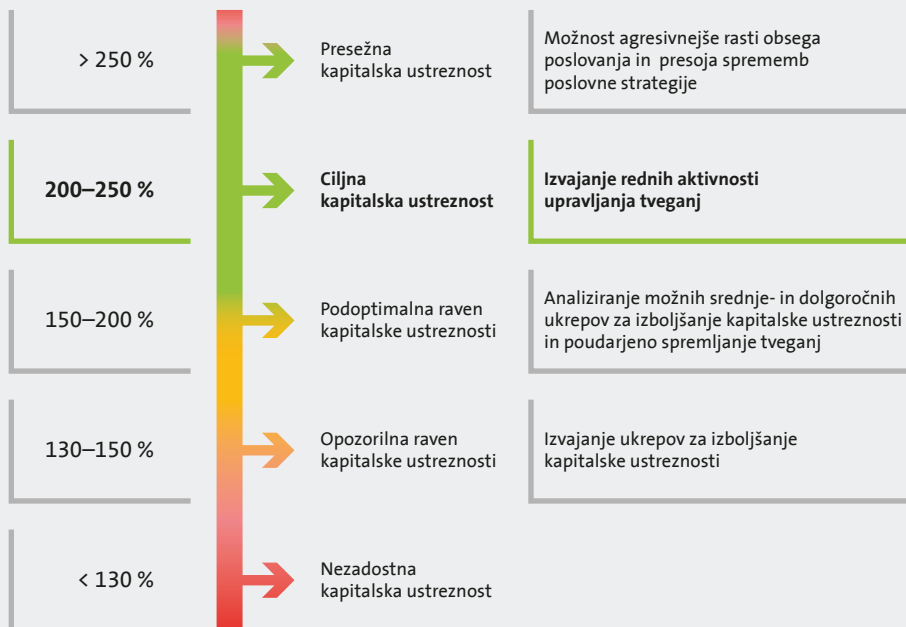

* Poštena vrednost neopredmetenih sredstev se vrednoti na 0.

** Konsolidacija za namen solventnosti se razlikuje za družbi Triglav Skladi in Triglav pokojninska družba.

*** Sem se uvrščajo popravki za udeležbe v družbah, ki imajo sektorska pravila, in predvidene dividende.

Strateški cilji upravljanja kapitala in merila dividendne politike

Opredelitev kapitala v bilanci stanja za pripravo računovodskih izkazov se razlikuje od njegove opredelitve za namen solventnosti. Razlike in pomembnejše razloge za spremembe postavk pri obeh vrstah kapitala v poslovnem letu 2022 predstavljamo v sklopih D in E Poročila o solventnosti in finančnem položaju Skupine Triglav za leto 2022. Poročilo je objavljeno na spletni strani www.triglav.eu.

Skupina izračunava kapitalno ustreznost oziroma količnik kapitalne ustreznosti po standardni formuli kot razmerje med skupnimi primernimi lastnimi sredstvi in zahtevanim solventnostnim kapitalom. Pri določanju kapitalne ustreznosti ne upošteva nikakršnih prilagoditev in poenostavitev.

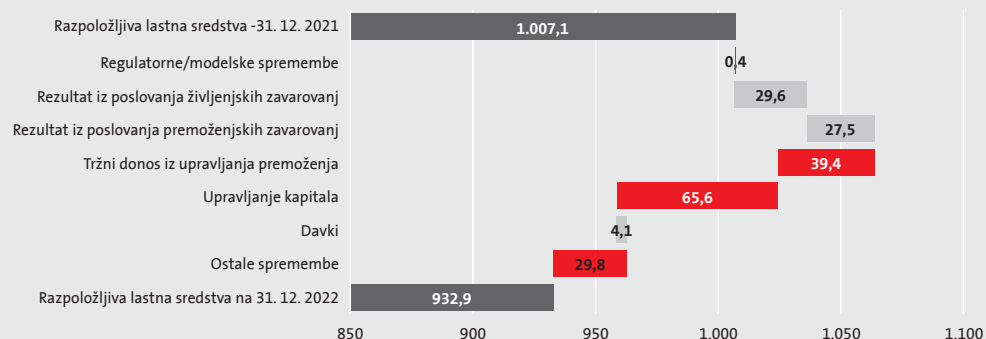
Skupina Triglav je bila tudi na zadnji dan leta 2022 dobro kapitalizirana. Njena kapitalna ustreznost je bila 200-odstotna in se je tako nahajala na spodnjem robu ciljnega razpona med 200 in 250 odstotki, s čimer izpolnjuje svoj ciljni apetit po tveganjih. Ta je skladen s Strateškimi cilji upravljanja kapitala in merili dividendne politike, predstavljenimi v točki [2.1 tega dela Letnega poročila](#).

Kapitalna ustreznost Skupine Triglav in Zavarovalnice Triglav

	Skupina Triglav		Zavarovalnica Triglav	
	31. 12. 2022	31. 12. 2021	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Razpoložljiva lastna sredstva (v milijonih EUR)	932,9	1.007,1	927,4	1.022,2
Kapitalna zahteva/SCR (v milijonih EUR)	466,5	459,3	377,1	374,3
Kapitalna ustreznost (v %)	200	219	246	273

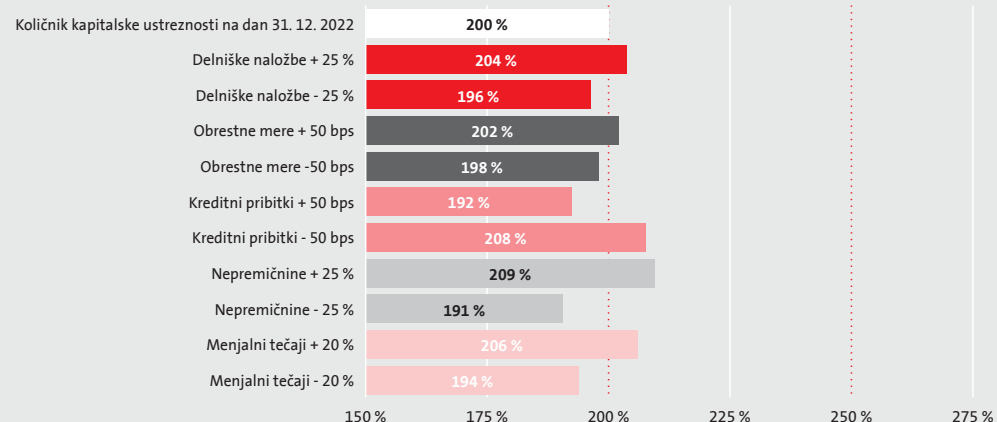
Na kapitalno ustreznost Skupine je vplivalo znižanje razpoložljivih lastnih sredstev za 74,2 milijona evrov v primerjavi z letom 2021, kar izhaja predvsem iz slabšega rezultata upravljanja naložb kot posledica zaostrenih razmer na finančnih trgih. V okviru upravljanja kapitala največji vpliv na zmanjšanje razpoložljivih lastnih sredstev predstavlja izplačana dividenda v vrednosti 84,1 milijona evrov. Kapitalne zahteve Skupine so se povečale za 7,2 milijonov evrov predvsem zaradi povišanih zavarovalnih tveganj neživiljskih zavarovanj in spremembe prilagoditve za absorpcijsko spodobnost odloženih davkov.

Gibanje razpoložljivih lastnih sredstev Skupine v obdobju od 31. 12. 2021 do 31. 12. 2022 (v milijonih EUR)

Poleg izračuna kapitalne ustreznosti Skupine najmanj enkrat letno pripravimo **analizo občutljivosti količnika njene kapitalne ustreznosti** na večje spremembe izbranih parametrov finančnega trga. S tem ocenimo stabilnost kapitalnega položaja Skupine, njeno odpornost proti pomembnejšim dejavnikom tveganj in njihovim vplivom. Analize na dan 31. 12. 2022 kažejo občutljivost na posamezne šoke na finančnih trgih.

Analiza občutljivosti na gibanje količnika kapitalne ustreznosti Skupine

3. Profil tveganj

Profil tveganj prikazuje vrste tveganj, ki jim je Skupina Triglav najbolj izpostavljena. Glede na preteklo leto so zavarovalna tveganja narasla, tržna tveganja pa so se nekoliko znižala. Najbolj izpostavljeni ostajamo zavarovalnim tveganjem, sledijo jim tržna, kreditna in operativna tveganja. Izpostavljenost posameznim vrstam tveganj podrobneje predstavljamo v točki [3.1 tega dela Letnega poročila](#).

V letu 2022 je bilo upravljanje tveganj Skupine usmerjeno v prilagajanje spremembam na finančnih trgih, predvsem negotovostim zaradi višje inflacije in višjih netveganih obrestnih mer, ob hkratnem upoštevanju sankcij do Rusije in Belorusije, ter nadgrajevanje trajnostnih tveganj in tveganj informacijske varnosti.

Vpliv inflacije na poslovanje

Višja inflacija vpliva tako na zavarovalni del poslovanja kot na upravljanje naložb. Odziv centralnih bank s poviševanjem obrestnih mer pomeni, da je inflacija posredno vplivala na dvig zahtevanih donosov **dolžniških naložb**, ki oblikujejo pomemben del naložbenega portfelja.

Na poslovanje **premoženjskih zavarovanj** v letu 2022 je inflacija vplivala na dvig obračunane kosmate premije, obračunane kosmate škode, škodne rezervacije in stroškov. Dvigi premije v 2022 bodo na prihodke od premije imeli največji vpliv šele v 2023. Pri določanju cen produktov smo upoštevali inflacijo na premijski, škodni in stroškovni ravni, vključno s pozavarovanjem. Skrbeli smo, da smo v pogodbeni razmerja, v dogovoru z zavarovalci, vključevali klavzule, ki omogočajo uskladitev zavarovalnih vsot in premij z gibanjem relevantnega indeksa cen v določenem časovnem obdobju. Ob tem smo skrbeli za dogovorno uskladitev zavarovalnih vsot, premij in franšiz, in sicer predvsem na področju zavarovanja premoženja v ožjem smislu, avtomobilskih, kmetijskih in transportnih zavarovanj. Ob uskladitvah nismo upoštevali le inflacije temveč tudi škodne rezultate posameznih segmentov, ter posamezne relevantne trende (denimo škodna pogostost).

Pri premoženjskih zavarovanjih inflacija povzroča t. i. škodno inflacijo, ki poveča obseg rezervacij, dodatno pa tudi povečanje stroškov. Oboje vpliva na rezultat poslovanja in na količnik kapitalske ustreznosti. Za oceno tveganja višje inflacije smo preverili vpliv njenega povečanja za 1 odstotno točko (glede na izračun škodnih rezervacij premoženjskih zavarovanj na 31. 12. 2022). Bruto škodne rezervacije se z upoštevanjem višje inflacije povečajo za 3,1 milijona evrov, najbolj pri dolgorepkih zavarovanjih Avtomobilska odgovornost in Splošna odgovornost.

Na **produkte življenjskih zavarovanj Zavarovalnice**, pri katerih so upravičenja omejena z zavarovalno vsoto, inflacija ne vpliva bistveno. Izjeme lahko predstavljajo določena dodatna zavarovanja, pri katerih je obveznost Zavarovalnice odvisna od cene storitve. Pri večini zavarovanj se lahko zavarovanec na podlagi klavzule odloči za prilagoditev premije in upravičenj glede na inflacijo. Izvedene analize za zdaj niso pokazale pomembnega vpliva trenutnega obdobja višje inflacije na ravnanja zavarovalcev glede predčasnih prekinitev zavarovanj.

Aktivno smo obvladovali tveganja inflacije v okviru vzpostavljenega procesa usklajevanja sredstev z obveznostmi (proces ALM). Vpliv sprememb na obvezniškem trgu in s tem na obveznice v našem portfelju sredstev je zato ostal znotraj vnaprej postavljenih omejitev, opredeljenih v Izjavi o apetitu po tveganjih.

Na zajamčeni sklad **prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja** je vpliv inflacije posreden – preko povišanja minimalne zajamčene donosnosti in padca vrednosti obstoječih dolžniških naložb v pokojninskem skladu. Za družbe v Skupini, ki sklepajo prostovoljna dodatna pokojninska zavarovanja z zajamčenim donosom (Zavarovalnica Triglav in Triglav, pokojninska družba), se je v letu 2022 realiziralo tveganje nedoseganja zajamčene donosnosti, ki je bilo posledica povišanih obrestnih mer in s tem večje razlike med zajamčeno vrednostjo sklada in vrednostjo naložb zavarovancev. Predvsem za Triglav, pokojninsko družbo, se je s tem povišalo tudi tveganje nepovratnega vplačila sredstev v kritni sklad z zajamčenim donosom, do česar pride, ko rezervacije za nedoseganje zajamčenega donosa presežejo 20 odstotkov kapitala družbe. Več o tem v točki [3.2.2.2 tega dela Letnega poročila](#).

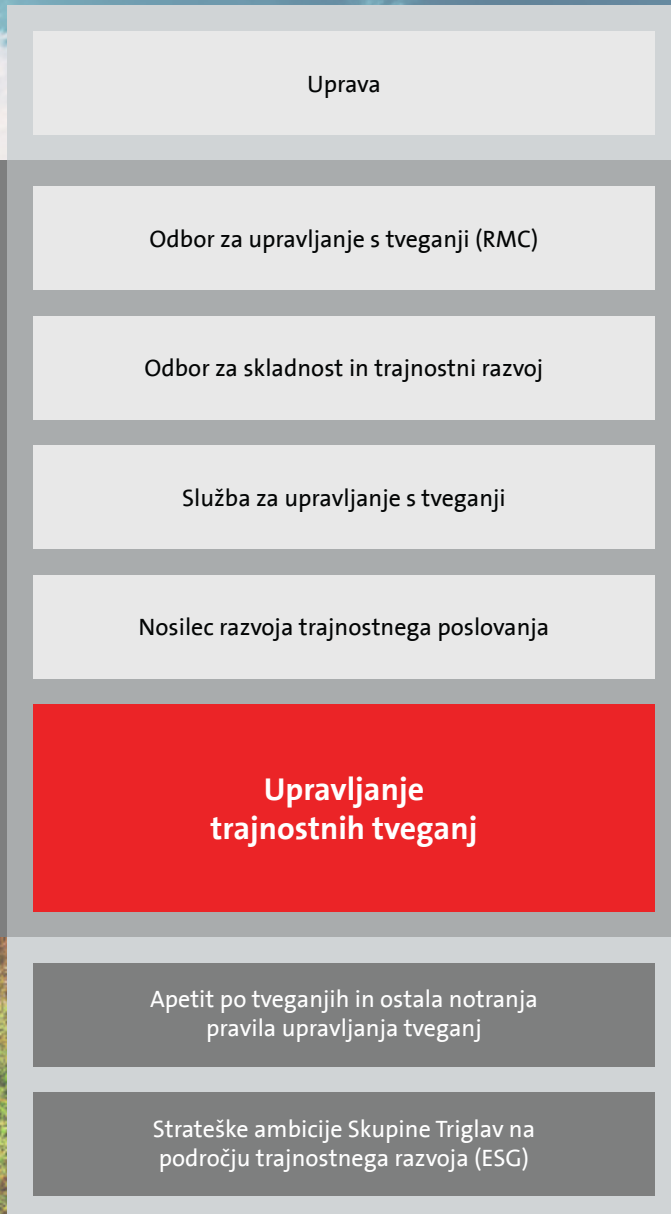
Zavarovalnica in družbe v Skupini spremljamo tudi vpliv inflacije na **likvidnostno tveganje**. To bi lahko ob slabši kupni moči prebivalstva ali prenizkih donosih od klasičnih zavarovanj z varčevalno komponento povišalo pogostost odkupov življenjskih zavarovanj, hitra povišanja obrestnih mer pa znižanje vrednosti naložb. Povišanje pogostosti odkupov in padec vrednosti naložb vključujemo v stresni scenarij, s katerim redno preverjamo likvidnost v izjemnih razmerah. Stresni scenarij za spremljanje likvidnosti smo prenesli tudi na odvisne družbe v Skupini. Tako Zavarovalnica kot družbe v Skupini so bile v letu 2022 ustrezno likvidne. Več o stresnih scenarijih likvidnosti v točki [3.5 tega dela Letnega poročila](#).

Leto 2022 je zaznamovala tudi izrazita rast odhodkov za škode zdravstvenih zavarovanj, zlasti pri dopolnilnih zdravstvenih zavarovanjih. Razlogi za rast odhodkov so predvsem normaliziranje izvajanja zdravstvenih storitev po koncu epidemije, dvig cen zdravstvenih storitev in uveljavitev zakonodajnih sprememb za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema jeseni 2022. Omenjene zakonodajne spremembe so dodatno vplivale na povečan obseg škod dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj, a hkrati Zavarovalnici omogočile dodatno sproščanje rezervacij za neiztekle nevarnosti, oblikovane na podlagi Zakona o začasnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic COVID-19, kar je delno ublažilo negativne posledice na poslovanje v letu 2022. V primeru dodatnih zdravstvenih zavarovanj smo prilagodili nekatere zavarovalne podlage in tako obvladovali izrazite inflacijske pritiske ter njihov vpliv na cene zdravstvenih storitev in višino pričakovanih škod.

V letu 2022 so bila aktualna tudi tveganja, ki jih podrobneje opisujemo v razdelku [Izzivi in priložnosti današnjega časa v poslovnem delu Letnega poročila](#).

Upravljanje trajnostnih tveganj kot del celovitega upravljanja tveganj v Skupini Triglav

Celovito upravljanje tveganj

Upravljanje trajnostnih tveganj smo v zadnjih letih precej nadgradili. Vsebine, povezane s trajnostjo in trajnostnimi tveganji, obravnavamo v okviru strateških ambicij Skupine Triglav na tem področju (več v točkah poslovnega dela Letnega poročila [12.1 Uresničevanje strateških usmeritev in ciljev trajnostnega razvoja Skupine Triglav](#) in [4.2 Izpolnjevanje strategije Skupine Triglav v letu 2022](#)), skrb za trajnostni razvoj pa smo umestili v organiziranost družbe. Gradimo celovit sistem upravljanja trajnostnih tveganj, ki jih umeščamo med nefinančna tveganja (točka [1.3 tega dela Letnega poročila](#)). Na ravni Skupine dejavnosti na področju trajnostnih vidikov poslovanja usklajeno usmerja Nosilec razvoja trajnostnega poslovanja. Za optimalno vključenost trajnostnih vidikov poslovanja v sistem upravljanja tveganj je odgovorna funkcija upravljanja tveganj Zavarovalnice, spremlja pa jih Odbor za skladnost in trajnostni razvoj. Ta poroča Odboru za upravljanje s tveganji, pristojnemu za celovito upravljanje najpomembnejših tveganj Skupine. Odločitve sprejema Uprava. Več o trajnostnih vidikih v [12. poglavju poslovnega dela Letnega poročila](#).

3.1 Prikaz profila tveganja

Raven prevzetih tveganj se je v letu 2022 gibala znotraj razpona apetita po tveganjih. Od tveganj, ki jih obravnava standardna formula, smo v Skupini Triglav najbolj izpostavljeni zavarovalnim in tržnim tveganjem, sledijo jim kreditna in operativna tveganja. Največji del tveganj v Skupini prevzema Zavarovalnica. Vrste tveganj, ki jih Zavarovalnica prevzema, so predstavljene v točki [1.3 tega dela Letnega poročila](#).

Profil tveganja Zavarovalnice in Skupine odraža njuno izpostavljenost najpomembnejšim kategorijam tveganj. Prikazujemo ga v naslednji preglednici.

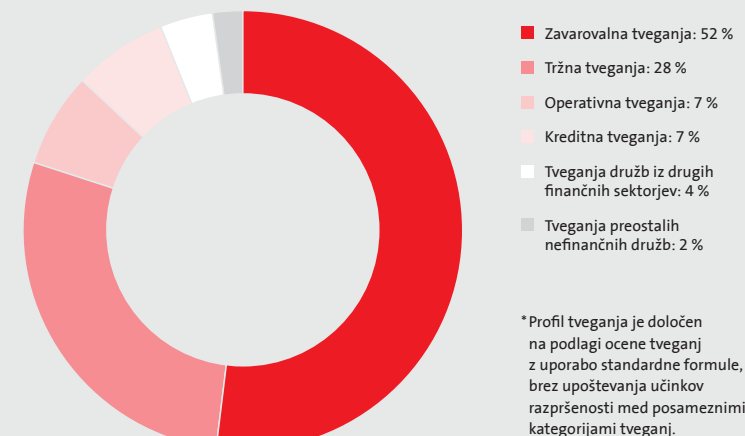
Za ustrezno primerjavo tveganj med segmenti poslovanja je potrebna dobro integrirana in enotna metoda ocenjevanja. Tveganja ocenjujemo na podlagi standardne formule, določene z zakonodajo, in internih metodologij.

Kvantitativni prikaz izpostavljenosti tveganjem, ki ga predstavljamo v nadaljevanju, temelji pretežno na računovodskih podatkih. Izpostavljenost na tržni osnovi podrobneje predstavljamo v Poročilu o solventnosti in finančnem položaju, sklop C, dostopnem na spletni strani www.triglav.eu.

Prikaz profila tveganj Skupine Triglav in ocene tveganj po posameznih kategorijah temeljijo na tržnih vrednostih za namen solventnosti. Pri tem uporabljamo regulatorno metodo, ki jo v okviru procesa lastne ocene tveganj in solventnosti ocenjujemo kot primerno za merjenje tveganj.

Pri zavarovanjih, pri katerih zavarovanec prevzema naložbeno tveganje, le-tega zavarovalnica ne nosi. V nekaterih preglednicah v nadaljevanju vrednosti teh zavarovanj zato prikazujemo ločeno oziroma jih izključujemo iz prikaza izpostavljenosti in ocene tveganj Zavarovalnice ter posledično Skupine.

Ocena profila tveganja* Skupine Triglav na 31. 12. 2022

»Risk Dashboard« Zavarovalnice Triglav in Skupine Triglav* na 31. 12. 2022

Tveganje	Ocena tveganja (trenutno)	Trend tveganja (v prihodnje)	Pojasnilo
Kapitalska ustreznost	●	➔	Kapitalska ustreznost v Zavarovalnici in Skupini je bila vse leto v ciljnem območju. S procesom ORSA smo kapitalsko trdnost potrdili tudi po stresnih scenarijih.
Zavarovalna tveganja	●	➔	Skupina ohranja premijsko rast in dosega ciljne vrednosti kazalnikov na strateških trgih. Vpliv inflacije na zavarovalna tveganja premoženjskih zavarovanj ustrezno obvladujemo z ukrepi prilagajanja kritij v produktih in njihovih cen ter z doslednim obvladovanjem stroškov. V prihodnje ostaja negotovost glede prihodnje škodne in stroškovne inflacije. Ob inflaciji in hitrem povišanju obrestnih mer se je med letom na segmentu pokojninskih zavarovanj realiziralo tveganje nedoseganja zajamčene donosnosti, kar je Zavarovalnica s sprejetimi ukrepi ustrezno obvladala.
Tržna tveganja	●	➔	Leto 2022 je zaznamovala povišana inflacija, ki je vplivala na dvige obrestnih mer. Na finančnih trgih je bilo zaznati tudi večjo volatilnost, kar se je odrazilo tudi v povišanih tržnih tveganjih. Skupina tržna tveganja kljub temu ohranja na opredeljenih ravneh, posebno pozornost pa namenja usklajenosti sredstev in obveznosti ter na tej podlagi opredeljenih optimalnih naložbenih politik. Pri naložbenih portfeljih pokojninskih zavarovanj smo se na razmere odzvali s prehodom na manj tvegano naložbeno politiko.
Kreditna tveganja	●	➔	Kljub povečanju izpostavljenosti ostajajo kreditna tveganja na nizki ravni. Zagotavljamo jo z rednim in sistematičnim spremljanjem ter upravljanjem posameznih izpostavljenosti v vseh segmentih ter dobro razpršenim portfeljem partnerjev. Na oceno kreditnih tveganj so v letu 2022 vplivala poslabšanja kreditne kakovosti partnerjev zaradi rusko-ukrajinske vojne.
Likvidnostno tveganje	●	⬆	Z rednim spremljanjem likvidnosti družbe ohranjamo močan likvidnostni položaj Zavarovalnice, ustrezno operativno likvidnost imajo tudi odvisne družbe v Skupini. S procesom ORSA smo likvidnost preverjali tudi s stresnimi scenariji in potrdili dobro pripravljenost zavarovalnih družb v Skupini na izjemne dogodke.
Operativna tveganja	●	➔	V Skupini smo proaktivni pri upravljanju operativnih tveganj. Čedalje več pozornosti namenjamo rednemu vzdrževanju ter dodatnim nadgradnjam sistema upravljanja informacijske varnosti, saj kibernetška tveganja ostajajo med najaktualnejšimi. Poleg teh raven operativnega tveganja povečujejo predvsem obsežne regulatorne spremembe in splošno kadrovske tveganje zaposlovanja deficitarnih poklicev.

* Podana je splošna ocena temeljnih kategorij tveganj na podlagi obravnavanih rednih četrletnih poročil o tveganjih. Trend tveganja prikazuje potencialno oceno tveganj v prihodnosti glede na zadnje napovedi.

i) Barvna lestvica ocenjenega tveganja: ● Visoko ● Srednje ● Nizko

ii) Trend tveganja: ⬇ padajoče ➔ stabilno ⬆ naraščajoče.

3.2 Zavarovalna tveganja

Skupina Triglav zavarovalna tveganja prevzema s sklepanjem različnih zavarovanj. Njen zavarovalni portfelj je produktno raznovrsten, zato so raznolika tudi njena zavarovalna tveganja. Zavarovanja delimo na premoženjska, med katere sodijo tudi zdravstvena zavarovanja in pozavarovanje, ter življenjska zavarovanja, med katere se uvrščajo tudi pokojninska zavarovanja. Zavarovalne škode oziroma iz zavarovanj izhajajoče zavarovalne obveznosti pa razvrščamo med življenjske obveznosti (odvisne od biometričnih dejavnikov, na primer starosti, spola in zdravstvenega stanja zavarovanca), in neživljenjske obveznosti (neodvisne od biometričnih dejavnikov).

Neživljenjske obveznosti vključujejo vse (potencialne) škode premoženjskih zavarovanj, vključno z zdravstvenimi, ter pozavarovanja, z izjemo premoženjskih škod, ki se izplačujejo v obliki rente. Slednje so torej škode, ki izhajajo iz premoženjskih zavarovanj in so odvisne od biometričnih dejavnikov oškodovanca in se zato razvrščajo med življenjske obveznosti. Med neživljenjske obveznosti uvrščamo tudi (potencialne) škode nezgodnih zavarovanj, ki izhajajo iz polic življenjskih zavarovanj, vendar niso odvisne od biometričnih dejavnikov oškodovancev.

Življenjske obveznosti izhajajo iz zavarovalnih polic za klasična, naložbena in pokojninska zavarovanja. Med slednja uvrščamo tudi prostovoljna dodatna pokojninska zavarovanja, ki jih Zavarovalnica zagotavlja v okviru drugega stebra pokojninskega sistema. Življenjske obveznosti vključujejo tudi premoženjske škode, ki se izplačujejo v obliki rente in ki v največji meri izhajajo iz zavarovanja odgovornosti avtomobilskih zavarovanj.

Temeljno načelo zavarovalništva je primerna **izravnava tveganj**. Na ravni Skupine jo dosegamo z upoštevanjem dovolj velikih homogenih skupin tveganj, ki odražajo celoten portfelj predstavljenih zavarovalnih tveganj. Ključen pogoj za primerno izravnavo tveganj je njihova učinkovita in pravilna razvrstitev. Ob sprejetju v zavarovanje tako vsako tveganje ovrednotimo in umestimo v primerno skupino. Pri tem upoštevamo strokovne ugotovitve ter znanja in postopke pozavarovateljev, ki prevzemajo del naših zavarovalnih tveganj.

Vsa prepoznana tveganja upravljamo v **sklopu aktuarskega kontrolnega cikla**, pri čemer preverjamo odstopanje dejanskih učinkov tveganj od predvidenih. Na ugotovljena odstopanja se ustrezno odzovemo – vsakokratnim razmeram prilagodimo zasnovno ali merila zavarovalniškega produkta oziroma merila za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij.

Zavarovalna tveganja so neposredno povezana s sklepanjem zavarovanj, višino premij in zavarovalno-tehničnih rezervacij. Negativno nanje vplivajo izgube ali neugodne spremembe vrednosti zavarovalnih obveznosti zaradi neustreznih premij in predpostavk v izračunu zavarovalno-tehničnih rezervacij.

Ta vrsta tveganj je močno povezana z višino premije. Sestavo konsolidirane zavarovalne, sozavarovalne in pozavarovalne premije Skupine Triglav po segmentih premoženjskih in življenjskih zavarovanj podrobneje prikazujemo v točki [7.5 Obračunana kosmata zavarovalna, sozavarovalna in pozavarovalna premija v poslovnem delu Letnega poročila](#).

V nadaljevanju so zavarovalna tveganja prikazana ločeno za premoženjska in življenjska zavarovanja.

3.2.1 Zavarovalna tveganja premoženjskih zavarovanj

3.2.1.1 Opis tveganja in njegovo upravljanje

Sklepanje premoženjskih zavarovanj na ravni Skupine ustvarja tveganje prenizko obračunanih premij glede na prevzeta tveganja, previsokih škod glede na oblikovane rezervacije za sklenjene produkte, večjih odstopov od pričakovanih pri dobičkonosnosti sklenjenih pogodb ter številnejših ali obsežnejših katastrofalnih dogodkov. Navedena tveganja so odvisna od njihove spremenljivosti in zadevne izpostavljenosti.

- **Tveganje premij** je tveganje, da obračunana zavarovalna premija ne zadošča za poravnavo vseh obveznosti, ki nastanejo ob sklenitvi zavarovalnih pogodb. Tveganje je odvisno od neto zaslužene premije in letne variabilnosti škodnih količnikov, ki so za vsak zavarovalni segment predpisani s standardno formulo. Test njihove primernosti za zavarovalni portfelj poteka letno, in sicer v okviru lastne ocene tveganj in solventnosti, ter kaže v povprečju nižja tveganja, kot jih predvideva standardna formula. Tveganje premij je odvisno tudi od razpršenosti njihove izpostavljenosti po različnih zavarovalnih segmentih v portfelju. V Skupini si zato prizadevamo, da je portfelj primerno razpršen. Tveganje premij upravljamo z učinkovitimi procesi za spremljanje škodnega dogajanja in pravočasnim prilagajanjem cenovne politike.
- **Tveganje rezervacij** se pojavi ob odstopanju dejanskih realiziranih škod od pričakovanih. Zavarovalno-tehnične rezervacije se oblikuje na osnovi ocene pričakovanih izplačil škod iz veljavnih pogodb premoženjskih zavarovanj. Tveganje rezervacij zato merimo z oceno potencialne izgube za že nastale škode ob izjemnem dogodku. Pri tem upoštevamo scenarij, ki se v letnem obdobju (statistično) zgodi enkrat v 200 letih in je po standardni formuli, s katero merimo višino potrebnega kapitala Zavarovalnice, za vsak zavarovalni segment odvisen od višine najboljše ocene neto škodne rezervacije ter njene predpisane letne variabilnosti. Na tveganje rezervacij vpliva tudi ročnost obveznosti – povprečno trajanje izplačil škod – za katere so rezervacije oblikovane. Pri odgovornostnih zavarovanjih več kot polovico predvidenih škod izplačamo po enem letu, v preostalih zavarovalnih segmentih pa v roku enega leta. Pri rezervacijah z daljšo ročnostjo je tako tveganje rezervacij večje kot pri kratkoročnih. Med obveznosti z daljšo ročnostjo se uvrščajo tudi škode, ki se izplačujejo kot rente in pri njih zato obstaja tveganje revizije izplačil in druga biometrična tveganja, sicer značilna za življenjske produkte. Tveganje rezervacij spremljamo z rednim preverjanjem pretekle višine oblikovanih rezervacij glede na realizirane škode in tem ugotovitvam prilagajamo procese oblikovanja rezervacij.
- **Tveganje predčasnih prekinitev** se uresniči, če so stopnje predčasnih prekinitev pogodb za že sklenjena premoženjska zavarovanja višje od pričakovanih. Na ravni Skupine ga upravljamo z rednim analiziranjem predčasnih prekinitev in prilagajanjem produktov, če je to potrebno.
- **Tveganje katastrof premoženjskih zavarovanj** pomeni nevarnost nastanka nepričakovanega enkratnega dogodka s škodnim potencialom, ki je bistveno večji od ocenjene povprečne škode zavarovalnih družb v Skupini. Tveganje katastrof na ravni Skupine je največje, če je zavarovalni posel strnjen na posameznem geografskem območju ali v gospodarski panogi po posamezni zavarovalni nevarnosti.

Za premoženjska zavarovanja zato na ravni Skupine in ločeno v vsaki (po)zavarovalni družbi spremljamo tudi **tveganje koncentracije**. To nastopi ob kopičenju zavarovalnih poslov za posamezne zavarovane nevarnosti na nekaterih geografskih območjih ali v gospodarskih panogah. Koncentracija nastane tudi zaradi soodvisnosti posameznih zavarovalnih vrst. Tako lahko že nastanek enega škodnega dogodka bistveno vpliva na sposobnost izpolnjevanja obveznosti v določenem zavarovalnem segmentu. Tveganje koncentracije obvladujemo s preudarnim sprejemanjem zavarovalnih tveganj, rednim spremljanjem izpostavljenosti portfelja in ustreznimi pozavarovalnimi pogodbami.

Posebej pozorno obravnavamo vse škode, ki nastanejo ob naravnih dogodkih. Pri ocenjevanju škodnega potenciala katastrofalnih naravnih dogodkov upoštevamo rezultate različnih modelov, s katerimi določimo ustrezno pozavarovalno zaščito. Pozavarovalni program obsega različne tipe pozavarovalnih zaščit, s katerimi na ravni Skupine, kot tudi na ravni

vsake zavarovalne družbe v njej, upravljamo zavarovalna tveganja.

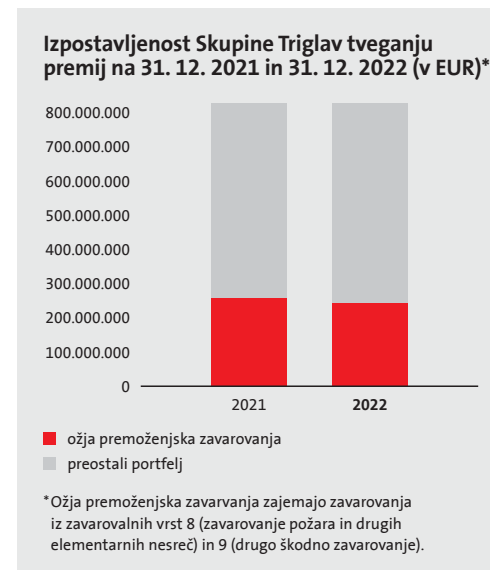
3.2.1.2 Tveganje v letu 2022

Profil zavarovalnih tveganj premoženjskih zavarovanj se je v letu 2022 nekoliko spremenil. Zaradi povečanja zavarovalnega portfelja in neugodnega škodnega dogajanja so narasla tveganja premij in rezervacij.

Zavarovalne in pozavarovalna družba Skupine s sklepanjem premoženjskih zavarovanj in aktivnih pozavarovanj prevzemajo tveganja premij in rezervacij, predčasnih prekinitev ter katastrof. Navedena tveganja so po standardni formuli odvisna od izpostavljenosti posameznim tveganjem in njihove spremenljivosti.

Skupina je najbolj izpostavljena tveganjem premij in rezervacij, sledijo tveganja katastrof ter predčasnih prekinitev. V Skupini največji delež tveganj pri premoženjskih zavarovanjih prevzema Zavarovalnica Triglav, pri zdravstvenih

zavarovanjih Triglav, Zdravstvena zavarovalnica, pri aktivnem pozavarovanju pa Pozavarovalnica Triglav Re. Preostale zavarovalne družbe v Skupini k skupnim zavarovalnim tveganjem premoženjskih zavarovanj prispevajo dobrih 20 odstotkov.

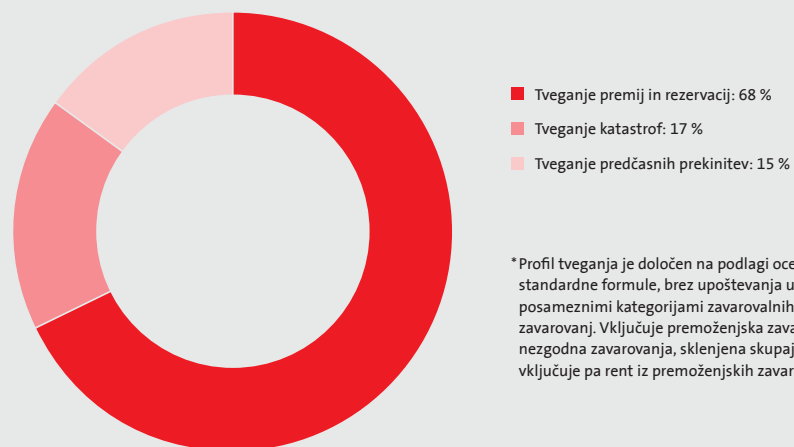
sklenjenih zavarovalnih pogodb merimo tudi s kombiniranimi količniki. Njihovo gibanje v preteklih treh letih je prikazano v poglavju [8. Finančni rezultat Skupine Triglav in Zavarovalnice Triglav](#) v poslovnem delu Letnega poročila.

Na podlagi aktuarskih ocen gibanja višine odškodnin, stroškov, kombiniranih količnikov in tržnih razmer ocenjujemo, da so premijske stopnje premoženjskih zavarovanj oblikovane v ustrezni višini, obvladovanje tveganja premij pa ustrezno.

Ustreznost rezervacij za namen računovodskih izkazov iz naslova zavarovanj po posameznih zavarovalnih vrstah (več v točki [3.18 računovodskega dela Letnega poročila](#)) preverjamo z izračunom testa ustreznosti rezervacij, ki ga z rednim izračunom zavarovalno-tehničnih rezervacij za namen solventnosti opravimo glede na stanje na zadnji dan leta. Aktuarske ocene gibanja bodočih škod ob koncu leta 2022 kažejo, da so zavarovalno-tehnične rezervacije oblikovane v ustrezni višini, tako za namen računovodskih izkazov kot tudi za namen solventnosti (več v točkah [3.16](#) in [3.18 v računovodskem delu Letnega poročila](#)).

Na oceno tveganj rezervacij poleg izpostavljenosti (čiste škode rezervacije) vpliva tudi nestanovitnost, ki se razlikuje po zavarovalnih skupinah. V letu 2022 je Skupina ohranila razmerje med izpostavljenostjo zavarovalnih segmentov z nižjo in višjo nestanovitnostjo. Zavarovalni segmenti z nižjo nestanovitnostjo na ravni Skupine zajemajo: zavarovanje avtomobilske odgovornosti, druga zavarovanja motornih vozil in zavarovanje stroškov postopka. Za preostale zavarovalne segmente je značilna višja nestanovitnost, pri čemer je najvišja na zavarovalnem segmentu Kreditnih in kavcijskih zavarovanj.

Ocena tveganj* pri premoženjskih zavarovanjih in aktivnih pozavarovanjih, vključno z zdravstvenimi, za Skupino Triglav na 31. 12. 2022

*Profil tveganja je določen na podlagi ocene tveganj z uporabo standardne formule, brez upoštevanja učinkov razpršenosti med posameznimi kategorijami zavarovalnih tveganj premoženjskih zavarovanj. Vključuje premoženjska zavarovanja in dodatna nezgodna zavarovanja, sklenjena skupaj z življenjskimi, ne vključuje pa rent iz premoženjskih zavarovanj.

Izpostavljenost tveganju premij se je v letu 2022 najbolj povečala v zavarovalni skupini ožjih premoženjskih zavarovanj. Večina rasti v tej zavarovalni skupini izhaja iz sklepanja mednarodnih pozavarovanj, kar povečuje geografsko razpršitev na ravni Skupine. Več o gibanju obračunane kosmate zavarovalne, sozavarovalne in pozavarovalne premije je prikazano v točki [7.5 v poslovnem delu Letnega poročila](#).

Tveganje premij redno spremljamo tako na ravni Skupine kot na ravni zavarovalnih segmentov. Ustreznost obračunane premije glede na dejanske škode in stroške iz

Razmerje med izpostavljenostjo tveganju rezervacij z nižjo in višjo nestanovitnostjo za Skupino Triglav na 31. 12. 2021 in 31. 12. 2022

Zavarovalne družbe v Skupini redno analizirajo primernost višine zavarovalno-tehničnih rezervacij. Pri oblikovanju le-teh dosledno uporabljamo usklajene aktuarske metode. Zadostnost rezervacij ocenjujemo tako, da primerjamo razliko med prvotno ocenjenimi obveznostmi in dejanskimi obveznostmi na določen presečni datum. Pri tem upoštevamo vse že izplačane škode v opazovanem obdobju. Analize kažejo, da je razlika v zgodovinskih letih takšna, da potrdi zadostnost rezervacij tudi na 31. 12. 2022.

Tveganje predčasnih prekinitev se med letom ni pomembno spremenilo.

Tveganje katastrof premoženjskih zavarovanj

V letu 2022 smo zabeležili tri dogodke, ki smo jih opredelili kot naravne katastrofalne dogodke, vsi trije so bili neurja s točo. V preglednici predstavljamo bruto in neto finančne učinke teh dogodkov za Zavarovalnico. Prikazani so ločeno glede na modelirane in nemodelirane nevarnosti, saj v Zavarovalnici nevarnosti, ki predstavljajo največjo izpostavljenost ali večje tveganje, redno modeliramo. Te nevarnosti so poplave, toča, vihar in potres.

Za območje Slovenije Zavarovalnica razpolaga z več modeli, na podlagi katerih določimo porazdelitev škod glede na povratne dobe za nevarnosti toče, viharja in poplave. V spodnji preglednici so po nevarnostih prikazane najverjetnejše največje ocenjene škode (PML) s povratno dobo 200 let⁹⁴ v obdobju enega leta.

V Zavarovalnici med realiziranimi naravnimi katastrofalnimi dogodki modeliramo poplave, vihar in točo, ne modeliramo pa pozebe. Več o uresničenih naravnih katastrofalnih dogodkih pojasnjujemo v točki [7.2 Vpliv okolja na poslovanje Skupine Triglav](#) v poslovnem delu Letnega poročila.

Tveganje koncentracije premoženjskih zavarovanj

Največ posameznih velikih nevarnosti vključuje zavarovalni portfelj v segmentu zavarovanja požara in elementarnih nesreč. Izpostavljen je tudi nevarnostim naravnih katastrof, zato je s tem povezana največja potreba po pozavarovalnem kritju. Pozavarovalno kritje se v Skupini, glede na preteklo leto, ni pomembno spremenilo.

Pri urejanju pozavarovalne zaščite v Skupini Triglav ima pomembno vlogo Pozavarovalnica Triglav Re, ki prevzema zavarovalna tveganja na podlagi pozavarovalnih pogodb s posameznimi družbami Skupine. Za del tveganj, ki jih sprejme v pozavarovanje, sklene pasivne pozavarovalne pogodbe ter tako učinkovito obvladuje izpostavljenost in ščiti lastna sredstva, posredno pa tudi sredstva zavarovalnic Skupine.

Največji samopridržaj Skupine Triglav znaša 11,5 milijona evrov po nevarnosti, razen za primer jedrske nevarnosti. Za tega znaša največja izpostavljenost Skupine 14 milijonov evrov, ki jih Skupina prevzema od Slovenskega in Hrvaškega jedrskega poola. Za jedrske nesreče je sicer značilna zelo nizka pogostost. V 28 letih tovrstnih škod še nismo zaznali, nizka oziroma ničelna je tudi njihova povezanost z drugimi potencialnimi obveznostmi.

Najverjetnejše ocene škod (PML) za povratno dobo 200 let po nevarnostih* v Zavarovalnici Triglav

Modelirana nevarnost (v milijonih EUR)	31. 12. 2022
Toča	77,7
Vihar	138,3
Poplava	47,7

*V primeru dostopnosti več modelov je bilo upoštevano povprečje modeliranih rezultatov.

Uresničen finančni učinek naravnih katastrofalnih dogodkov v Zavarovalnici Triglav^{95*}

	Modelirane nevarnosti		Nemodelirane nevarnosti	
	31. 12. 2022	31. 12. 2021	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Bruto finančni učinek (v milijonih EUR)	21,3	12,8	0	3,4
Neto finančni učinek (v milijonih EUR)	16,6	11,2	0	3,3

* Vsebuje tudi razvoj škod in oceno do konca leta.

Delež čiste zavarovalne premije glede na kosmato zavarovalno premijo na 31. 12. 2022

Prevzeta zmogljivost tveganja jedrskih nevarnosti za leti 2021 in 2022 v Skupini Triglav

	Prevzeta zmogljivost v EUR	
	2022	2021
Zavarovalnica Triglav, d.d.	10.000.000	10.000.000
Pozavarovalnica Triglav Re, d.d.	3.000.000	3.000.000
Triglav Osiguranje, d.d., Zagreb	1.000.000	1.000.000
Skupaj po dogodku	14.000.000	14.000.000

Tveganje koncentracije za Skupino predstavlja tudi dogodek potresa v Ljubljani. Zaščiten je s kvotnim pozavarovanjem, samopridržaj pa še dodatno s škodnoprsežkovnim pozavarovanjem za katastrofalne naravne dogodke. Vpliv 200-letnega potresa v Ljubljani na kapitalsko ustreznost Zavarovalnice in Skupine preverjamo vsako leto v okviru procesa lastne ocene tveganj in solventnosti. Zavarovalnica in Skupina bi zaradi ustrezne pozavarovalne zaščite hud potres uspešno prestali. Ocenjeni finančni učinki hujšega potresa v Ljubljani bi po stresnih izračunih⁹⁶ znašali 24,8 milijona evrov za Zavarovalnico oziroma 25 milijonov evrov za Skupino. To nakazuje veliko odpornost Zavarovalnice in Skupine, ki bi ostali kapitalsko ustrezni tudi ob uresničitvi tega dogodka. V okviru procesa lastne ocene tveganj in solventnosti smo tekom leta 2022 preverili tudi vpliv 200-letne poplave v Sloveniji, kjer ocenjeni finančni učinki po stresnih izračunih znašajo 18,6 milijona evrov.

3.2.2 Zavarovalna tveganja življenjskih zavarovanj

3.2.2.1 Opis tveganja in njegovo upravljanje

Zavarovalna tveganja življenjskih zavarovanj, ki v največji meri izhajajo iz segmenta življenjskih zavarovanj, vključujejo tudi pokojninska zavarovanja in zdravstvena zavarovanja. Večji del teh tveganj izvira iz neposrednega posla.

Življenjske obveznosti v veliki meri izhajajo iz portfelja življenjskih zavarovanj. Ta je sestavljen iz klasičnih zavarovanj, med katerimi so predvsem zavarovanja z udeležbo pri dobičku, in zavarovanj, pri katerih zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje. Kritja klasičnih zavarovanj, ki vključujejo tudi varčevalno komponento, so v največji meri vezana na življenje in zdravje zavarovancev, vključujejo pa tudi čista riziko zavarovanja s tveganjem smrtnosti in nekaj rentnih zavarovanj s tveganjem dolgoživosti. Tveganje dolgoživosti je prisotno tudi pri pokojninskih zavarovanjih, njihov največji del pa predstavljajo prostovoljna dodatna zavarovanja. Velika večina zavarovalnih kritij vključuje zakonske ali pogodbene pravice zavarovalcev, da spremenijo zavarovalno ali pozavarovalno kritje, bodisi ga v celoti ali delno predčasno prekinejo ali povečajo, zato so ta zavarovanja predmet tveganja predčasne prekinitve.

Zavarovalna tveganja življenjskih zavarovanj, med katerimi so upoštevana pokojninska zavarovanja, vključujejo biometrična tveganja ter tveganja poslovanja. Biometrična tveganja izhajajo iz negotovosti biometričnih predpostavk v izračunu zavarovalne obveznosti, in sicer iz umrljivosti, dolgoživosti, zdravja, obolevnosti in invalidnosti. Tveganja poslovanja izvirajo iz negotovosti predpostavk glede višine stroškov in neugodne realizacije pogodbenih opcij zavarovalcev, med katerimi je najpomembnejša predčasna

prekinitve. Če se predpostavke v izračunu zavarovalne obveznosti neugodno spremenijo, lahko premija in/ali zavarovalno-tehnične rezervacije postanejo prenizke, zavarovanje pa manj dobičkonosno od pričakovanj ob sklenitvi. Od biometričnih dejavnikov so manj odvisna dodatna zavarovanja k življenjskim, posledično so njihova tveganja podobnejša premoženjskim zavarovanjem. Taka so na primer nezgodna zavarovanja, zato so tudi njihova tveganja podobna tveganjem premoženjskih produktov.

Zavarovalna tveganja življenjskih zavarovanj so podrobneje opisana v nadaljevanju.

- **Tveganje umrljivosti** je povezano z zavarovanji, ki krijejo nevarnost smrti, če je kritje v trenutku zavarovančeve smrti večje od oblikovanih rezervacij. Skupina je najbolj izpostavljena pri življenjskih zavarovanjih za primer smrti in življenjskih zavarovanjih kreditorejmalcev ter pri policah življenjskih zavarovanj z varčevanjem. Zavarovalne vsote za smrt so v teh primerih namreč visoke, zavarovalno-tehnične rezervacije pa razmeroma nizke.
- **Tveganje dolgoživosti** na ravni Skupine izvira predvsem iz produktov rentnih in pokojninskih zavarovanj. Pri teh policah je višina osnovne rente določena vnaprej in je nespremenljiva. Izračunana je na podlagi vplačanih sredstev in predpostavk, predvsem o trajanju preostanka življenja upravičencev. Če se splošna življenjska doba zavarovane populacije občutno podaljša, se verjetnost smrti zmanjša, s tem pa narastejo obveznosti pri izpostavljenih policah. Zavarovalnica se pri nekaterih starejših policah pokojninskih zavarovanj zaradi zajamčene višine rente že v obdobju varčevanja sooča s tveganjem negotovosti zaradi dolgoživosti (tveganje zajamčenih rentnih faktorjev). Zavarovalec bo zajamčena izplačila lahko uveljavil ob koncu varčevanja in prehodu v fazo izplačevanja – torej z začetkom prejemanja dosmrtnih rente, ki bo izračunana na osnovi privarčevanih sredstev po omenjenih fiksnih dejavnikih. Tveganja dolgoživosti ne prenašamo na pozavarovalnice, temveč po potrebi oblikujemo dodatne namenske rezervacije.
- **Tveganje invalidnosti in obolevnosti** zadeva produkte, ki jih sklepajo zavarovalne družbe v Skupini ter krijejo kritične in hude bolezni ter invalidnosti.
- **Tveganje predčasnih prekinitvev** se nanaša na produkte, pri katerih pogodbeno določila zavarovalcu dovoljujejo, da spremeni polico. Vključuje možnost delnega ali celotnega odkupa, spremembo višine kritij ali premije, kapitalizacijo ipd. Izpolnitev tega tveganja je odvisna od ravnanja zavarovalcev in ga je zato težje upravljati. Zmanjšujemo ga s primerno zasnovo produktov za zadovoljevanje potreb strank in s skrbnim negovanjem obstoječega portfelja.
- **Tveganje stroškov** Skupina prevzema pri vseh produktih življenjskih zavarovanj ter pri premoženjskih rentah. V polico vračunani stroški se namreč določijo ob sklenitvi, ali v fiksnem znesku ali v določenem deležu. Ker pa zavarovanje ali izplačilo rente traja mnogo let, lahko povečanje dejanskih stroškov preseže vračunane in tako negativno vpliva na dobičkonosnost zavarovalnega portfelja Skupine. Tveganje se lahko uresniči tudi zaradi napačnih izračunov, neustreznosti stroškovnega modela ali napačne ocene prihodnjega obsega, trendov in nestanovitnosti stroškov.
- **Tveganje revizije** lahko prizadene premoženjske škode, ki se izplačujejo v obliki rente. Obdobno izplačilo rente se lahko poviša predvsem zaradi poslabšanja zdravstvenega stanja upravičenca ali spremembe pravne prakse, s čimer se poviša nominalna vrednost obveznosti Skupine.

⁹⁶ Scenarij potresa v Ljubljani poleg povečane škode zaradi zavarovanj upošteva tudi dodatne operativne stroške zaradi prekinitve poslovanja, povečanja cenilnih stroškov in zmanjšanja poplačila pozavarovateljev za škode. Scenarij ne upošteva potencialnih vplivov potresa v Ljubljani na finančne trge v Sloveniji.

■ **Tveganje katastrofe življenjskih zavarovanj** obsega predvsem primere koncentracije in ekstremnih dogodkov, ki lahko vplivajo na večje število zavarovanih oseb.

Številne police imajo vključene pogodbene finančne možnosti in garancije. Z njimi povezana tveganja ocenjujemo med rednim vrednotenjem portfelja. Vključujejo tudi tveganje zajamčene obrestne mere pri produktih z varčevalno komponento (klasična življenjska in rentna zavarovanja). Zajamčeno obrestno mero določimo ob sklenitvi zavarovanja in velja ves čas njegovega trajanja. Opisano tveganje nastopi, ko so dejanske stopnje naložbenih donosov, ki krijejo upravičenja polic, nižje od zajamčene obrestne mere. Tveganje zmanjšujemo s čim večjo usklajenostjo naložb z obveznostmi omenjenih zavarovanj in z oblikovanjem dodatnih rezervacij, predvsem pri delu portfelja obveznosti z višjimi jamstvi. Podobna tveganja zaradi posebnega jamstva na donos izhajajo tudi iz prostovoljnih dodatnih pokojninskih zavarovanj v času varčevanja.

3.2.2.2 Tveganje v letu 2022

Profil zavarovalnih tveganj življenjskih zavarovanj se je v letu 2022 nekoliko spremenil. Povečala so se tveganja predčasnih prekinitev, medtem ko sta se zmanjšala predvsem tveganje umrljivosti in tveganje stroškov.

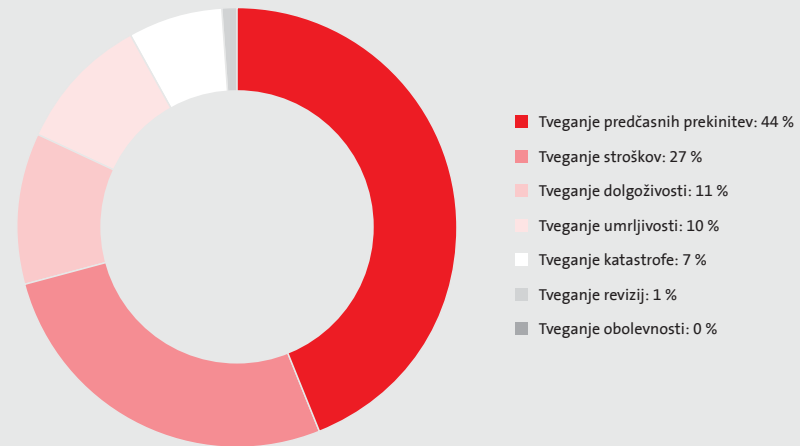
Skupina je med zavarovalnimi tveganji življenjskih zavarovanj najbolj izpostavljena tveganju predčasnih prekinitev, tveganju stroškov življenjskih zavarovanj, tveganju dolgoživosti in umrljivosti. Največji delež tveganj življenjskih zavarovanj Skupine prevzema Zavarovalnica. Največji delež tveganja garantirane obrestne mere Skupine pa prevzemata Zavarovalnica in Triglav, pokojninska družba.

Obračunana kosmata zavarovalna, sozavarovalna in pozavarovalna premija življenjskih zavarovanj v letu 2022 po (po)zavarovalnicah Skupine Triglav je prikazana v točki [7.5 v poslovnem delu Letnega poročila](#).

Ustreznost zavarovalno-tehničnih rezervacij za življenjska zavarovanja redno preverjamo, določene so po preudarnih predpostavkah. Pri preverjanju uporabljamo tudi preizkus ustreznosti obveznosti (LAT) in izračun »realističnih rezervacij«, ki so določene na podlagi trenutne vrednosti najboljše ocene pričakovanih pogodbenih in drugih denarnih tokov. Preizkus izvedemo najmanj enkrat letno, izhajajoč iz stanja na zadnji dan leta (več v točki [3.17 v računovodskem delu Letnega poročila](#)). Rezultati preverjanja za leto 2022 so za Skupino in posamezne zavarovalnice pokazali zadostno višino zavarovalno-tehničnih rezervacij za življenjska zavarovanja. Dodatne zavarovalno-tehnične rezervacije smo oblikovali za ugotovljena primanjkljaja v kritnem skladu za varčevanje s prostovoljnimi dodatnimi pokojninskimi zavarovanjem in kritnem skladu za izplačila prostovoljnih dodatnih pokojninskih zavarovanj.

Police klasičnih življenjskih in rentnih zavarovanj, ki vsebujejo tudi varčevanje z zajamčeno obrestno mero, povzročajo tveganja morebitnih neusklajenosti naložb z obveznostmi. Večina obveznosti Zavarovalnice z zajamčeno fiksno obrestno mero je v kritnem skladu življenjskih zavarovanj. Zanj imamo oblikovane matematične rezervacije v višini 698,0 milijona evrov. Za doseganje zajamčene donosnosti portfelja življenjskih zavarovanj v omenjenem kritnem skladu Zavarovalnice moramo zagotavljati donosnost sredstev v višini 2,0 odstotka. Dosežena donosnost sklada v letu 2022 je znašala 1,5 odstotka (več v točki [15.11 poslovnega dela Letnega poročila](#)).

Ocena tveganj* življenjskih zavarovanj za Skupino Triglav na 31. 12. 2022

* Profil tveganja je določen na podlagi ocene tveganj z uporabo standardne formule, brez upoštevanja učinkov razpršenosti med posameznimi kategorijami zavarovalnih tveganj življenjskih zavarovanj. Zajema tudi tveganja iz omejenih skladov. Vključuje življenjska zavarovanja ter rente iz premoženjskih zavarovanj, ne pa dodatnih nezgodnih zavarovanj, ki se sklepajo skupaj z življenjskimi.

Podobna tveganja zaradi posebnega jamstva na donos izvirajo tudi iz prostovoljnih dodatnih pokojninskih zavarovanj v času varčevanja. Ta tveganja v največji meri izhajajo iz tržnih tveganj, ki so podrobneje opisana v točki [3.3 tega dela Letnega poročila](#). V letu 2022 je bilo zaradi hitrega dviga obrestnih mer in posledično zahtevanih donosov na dolžniške naložbe realizirano tveganje nedoseganja zajamčenega donosa pri prostovoljnih dodatnih pokojninskih zavarovanjih Zavarovalnice in družbe Triglav, pokojninska družba, d.d. Posledično smo izvedli številne dejavnosti za obvladovanje tega tveganja, ki so bile usmerjene v prilagoditev naložbene politike v manj tvegano (npr. zmanjševanje trajanja dolžniških naložb, zmanjševanja izpostavljenosti do lastniških naložb in podobno). Eden ključnih ukrepov v Triglavu, pokojninski družbi, d.d., je bil tudi izvedba dokapitalizacije: družbi je zagotovila kapitalsko trdnost in izpolnjevanje vseh zakonskih zahtev, ki veljajo za pokojninske družbe.

Koncentracija tveganj življenjskih zavarovanj

Koncentracijo zavarovalnih tveganj življenjskih zavarovanj ocenjujemo kot nizko. Portfelj življenjskih zavarovanj je namreč po vseh merilih dobro razpršen, tudi geografsko, zaradi razpršene prodaje polic na drobno. Če v portfelju nastopajo nižje koncentracije tveganj, jih s pozavarovalnim programom delno prenesemo na pozavarovatelje. Višina zavarovalne vsote za smrt je pri 82,4 odstotka zavarovanj za primer smrti nižja od 60.000 evrov, pri 99,2 odstotka preostalih življenjskih zavarovanj pa nižja od 35.000 evrov. Zavarovalno vsoto, nižjo od 50.000 evrov, ima 98,7 odstotka dodatnih zavarovanj nezgodne smrti, 99,1 odstotka dodatnih zavarovanj nezgodne invalidnosti pa nižjo od 100.000 evrov. Omenjeni zneski za večino zavarovanj predstavljajo s pozavarovalno pogodbo določeno retencijo.

3.3 Tržna tveganja

3.3.1 Opis tveganja in njegovo upravljanje

Skupina Triglav izvaja naložbenje zbrane premije (v okviru zavarovalnega poslovanja) in lastnih sredstev odvisnih družb. Vrednost naložbenih portfeljev družb Skupine je odvisna od razmer in gibanj na finančnih trgih. Finančne naložbe so največja skupina sredstev in s tem pomemben del poslovanja Skupine. Z njimi krijemo zavarovalne in druge obveznosti ter kapitalske zahteve in zagotavljamo primerno donosnost. Pri izvajanju naložbenja smo izpostavljeni tržnim tveganjem zaradi sprememb cen lastniških vrednostnih papirjev in nepremičnin, ravni obrestnih mer (netveganih obrestnih mer in kreditnih pribitkov) ter valutnih tečajev. Njihov pomembni del so tudi tveganja, ki izhajajo iz prevelike koncentracije sredstev neposrednih naložb v finančne instrumente ali posrednih preko naložb v kolektivne naložbene podjeme. Primarna metoda merjenja oziroma spremljanja teh tveganj na ravni Skupine temelji na **standardni formuli v okviru Solventnosti II**, ki jo dopolnjujejo **interne mere, osnovane na metodi tvegane vrednosti (VaR)**.

Upravljanje tržnih tveganj poteka po vzpostavljenih metodah in procesih z jasno opredeljenimi pristojnostmi in odgovornostmi. Sistem njihovega upravljanja omogoča kakovostno analiziranje in poročanje ter pripravo in izvajanje ukrepov za preprečevanje zmanjšanja razpoložljivih lastnih sredstev zaradi sprememb na finančnih trgih, vključno z nepremičninskim. Tržna tveganja zmanjšujemo s primerno razpršenostjo naložbenega portfelja in rednim usklajevanjem sredstev z obveznostmi (**proces ALM**). V manjši meri uporabljamo tudi izvedene finančne instrumente.

Višina nepričakovanih izgub, ki je še sprejemljiva glede na strateške cilje in kapitalsko moč Skupine, je opredeljena z apetitom po tržnih tveganjih, iz katerega je izpeljan limitni sistem, ki med drugim določa največjo še sprejemljivo izpostavljenost do posamezne vrste tržnih tveganj in zeleno sestavo naložbenega portfelja.

V okviru tržnih tveganj obravnavamo naslednja tveganja:

- **Obrestno tveganje** je močno odvisno od časovne usklajenosti denarnih tokov sredstev in obveznosti. Na ravni Skupine ga upravljamo v okviru procesa uravnavanja sredstev in obveznosti (ALM) ter ga pri tem omejujemo z največjim dovoljenim odstopanjem pri razmiku med trajanjem sredstev in obveznosti. Tveganje obrestne mere v primeru negativnega razmika med trajanjem sredstev in obveznosti pomeni, da se ob povišanju obrestnih mer vrednost obveznosti iz zavarovalnih polic Skupine zniža bolj kot vrednost sredstev. To gibanje pa vpliva na dobičkonosnost poslovanja in kapitalsko ustreznost.
- **Tveganje spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev** je povezano predvsem s spremembo izpostavljenosti in cen delniških naložb ter nestanovitno rastjo cen delnic. Izpostavljene so mu naložbe in obveznosti, občutljive na spremembo ravni oziroma nestanovitnosti delniških trgov. Naložbe zajemajo predvsem delnice in kolektivne naložbene podjeme, usmerjene v delnice. Ob rasti delniških trgov so tovrstne naložbe lahko tudi priložnost. Obveznosti, ki so občutljive na to tveganje, izvirajo predvsem iz naložbenih življenjskih zavarovanj in prostovoljnih dopolnilnih pokojninskih zavarovanj, kjer pa tovrstna tveganja prvenstveno prevzemajo zavarovalci. V tem segmentu smo zato

osredotočeni na čim večjo usklajenost sredstev in obveznosti. Namen delniških naložb sta doseganje višjih dolgoročnih donosov in zagotavljanje ustrezne razpršitve naložbenega portfelja. Delniško tveganje v svojem portfelju obvladujemo z določitvijo mejnih vrednosti dovoljene izpostavljenosti ter z geografsko in sektorsko razpršenostjo teh naložb. Zaradi različne razvitosti kapitalskih trgov in lokalnih zakonskih omejitev naložbeno politiko prilagajamo posameznim trgov.

- **Tveganje spremembe cen nepremičnin** izhaja predvsem iz sprememb vrednosti naložbenih nepremičnin, nepremičnin za lastno uporabo, preostalih opredmetenih osnovnih sredstev in nepremičnin v najemu družb Skupine Triglav za lastno uporabo.
- **Tveganje spremembe kreditnih pribitkov** izvira iz občutljivosti vrednosti sredstev, obveznosti in finančnih instrumentov na spremembe v višini ali nestanovitnosti kreditnih pribitkov nad netvegano časovno strukturo obrestnih mer, kar pomeni, da ga ni moč izničiti z uskljenostjo z obveznostmi. Tveganju so v okviru Skupine izpostavljene le dolžniške naložbe z vgrajenim kreditnim in likvidnostnim tveganjem. Povečanje kreditnih pribitkov je namreč povezano s padanjem tečaja dolžniških vrednostnih papirjev in obratno. Zavarovalnica Triglav na ravni Skupine dejavno upravlja tveganje spremembe kreditnih pribitkov, ki izhaja iz tovrstnih vrednostnih papirjev. Zato imamo vzpostavljene naložbene politike, ki stremijo k vlaganju v visokokakovostne vrednostne papirje in so ob tem podrejene limitu, kot ga opredeljujemo v Izjavi o apetitu.
- **Valutno tveganje** je tveganje zmanjšanja vrednosti sredstev v tujih valutah ali povečanja vrednosti obveznosti v tujih valutah zaradi sprememb menjalnih tečajev. Valutno tveganje je tako posledica neuskrajene valutne pozicije sredstev in obveznosti. Obvladujemo ga z usklajevanjem sredstev in obveznosti, v manjšem obsegu pa tudi z izvedenimi finančnimi instrumenti.
- **Tveganje tržne koncentracije** izhaja iz možne neugodne spremembe finančnega položaja zaradi visoke odvisnosti oziroma neugodne povezanosti gibanja vrednosti posameznih izpostavljenosti ali njihovih skupin. Dejavniki ali vrste koncentracije so različni. Zajemajo na primer tveganje koncentracije sredstev (ob preveliki izpostavljenosti do ene naložbe ali enega izdajatelja) ter tveganje sektorske oziroma geografske koncentracije (ob preveliki izpostavljenosti do enega strnjenege območja in/ali sektorja, pri čemer tveganje izhaja iz geopolitičnih, makroekonomskih, socialnih, vremenskih ali drugih motenj). V Skupini Triglav stalno spremljamo koncentracijo do izdajateljev in skupin povezanih izdajateljev ter geografsko in sektorsko koncentracijo.

3.3.2 Tveganje v letu 2022

Kljub pomembnejšim spremembam na finančnih trgih je Skupina tržna tveganja vseskozi ohranjala na vnaprej zastavljenih ravneh, za kar je bilo potrebno aktivno obvladovanje teh tveganj. Obseg tržnih tveganj se je znižal, struktura teh tveganj pa se je spremenila kot posledica aktivnega obvladovanja tveganj in preusmerjanja naložb v varnejše naložbene razrede. Zmanjšanje tržnih tveganj v primerjavi s predhodnim letom je predvsem posledica zmanjšanja tveganja spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev in tveganja spremembe kreditnih pribitkov. V nasprotni smeri pa se je gibalno tveganje tržne koncentracije, ki se je povečalo predvsem iz naslova večje presežne koncentracije do Skupine Triglav.

Skupina je v okviru tržnih tveganj finančnih naložb (več v točki [7.9 poslovnega dela Letnega poročila](#)) najbolj izpostavljena dolžniškimi instrumentom, ki večinoma vključujejo dolžniške vrednostne papirje ter depozite pri bankah. Sledijo naložbe v lastniške vrednostne papirje in nepremičnine. Največje med tržnimi tveganji Skupine je tveganje spremembe kreditnih pribitkov, sledijo mu valutno tveganje, tveganje spremembe cen nepremičnin, tveganje tržne koncentracije ter tveganje spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev. Kot najmanjše ocenjujemo obrestno tveganje.

3.3.2.1 Tveganje spremembe kreditnih pribitkov

Na tveganje spremembe kreditnih pribitkov v največji meri vplivajo dolžniški vrednostni papirji, ki predstavljajo okoli 68 odstotkov naložb Skupine Triglav. Njihova vrednost je namreč odvisna tudi od višine kreditnih pribitkov, ki odražajo kreditno kakovost dolžniških instrumentov. Višina kreditnih pribitkov se je med letom 2022 povečevala zaradi zaostrenih geopolitičnih razmer in povišane inflacije z dvigi obrestnih mer in zahtevanih donosov. Ti so sicer najprej dvignili netvegane obrestne mere, a so se hkrati povečali tudi kreditni pribitki kot posledica pričakovanj poslabšanja gospodarskih razmer.

To lahko dodatno vpliva tudi na kreditno kakovost izdajateljev dolžniških vrednostnih papirjev. Zavarovalnica in Skupina skladno z naložbenimi politikami to tveganje upravljata proaktivno.

Največ, okoli 61 odstotkov naložb, izpostavljenih tveganju spremembe kreditnih pribitkov, je povezanih z izpostavljenostjo do držav. Sledi izpostavljenost finančnemu sektorju, ki zadeva 21 odstotkov naložb v dolžniške vrednostne papirje.

Izpostavljenost tveganju kreditnih pribitkov omejujemo z največjim dovoljenim deležem v kapitalu, ki mu prilagajamo tudi naložbeno politiko. Tveganje kreditnih pribitkov predstavlja pomembno tveganje, saj njihova sprememba vpliva na višino sredstev, ne pa tudi na višino obveznosti, zato tveganja ni mogoče zmanjševati preko usklajevanja sredstev z obveznostmi. Skupina je v svojem naložbenem portfelju izpostavljena naložbam z visoko kreditno kakovostjo. 58 odstotkov naložb v dolžniške vrednostne papirje ima najmanj bonitetno oceno »A«. Velika večina (90 odstotkov) dolžniških vrednostnih papirjev v portfelju sodi v investicijski razred z bonitetno oceno najmanj »BBB«. Kreditna kakovost portfelja dolžniških vrednostnih papirjev se tako v letu 2022 ni bistveno spremenila, saj smo ohranili povprečno kreditno kakovost z bonitetno oceno »A«.

Podroben pregled stanja dolžniških naložb je predstavljen v točki [7.9 Sestava naložb Skupine Triglav in Zavarovalnice Triglav](#) v poslovnem delu Letnega poročila.

3.3.2.2 Tveganje spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev

Tveganje spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev izhaja iz izpostavljenosti do delniških naložb, ki ne vključujejo naložb v odvisne in pridružene družbe ter naložb v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje. Obsegajo 8,7 odstotka naložbenega portfelja Skupine Triglav. Večina izpostavljenosti delniškemu tveganju izhaja iz izpostavljenosti matične družbe.

Vrednost zgoraj opredeljenih delniških naložb se je v letu 2022 zmanjšala. Vzrok za njihovo zmanjšanje je predvsem prodaja določenih naložb. Geografsko razpršenost delniških naložb prikazujemo v preglednici. Največ jih je v delnicah izdajateljev na razvitih trgih, med njimi močno prevladujejo izdajatelji s sedežem v Evropski uniji.

Geografska razpršenost delniških naložb, brez povezanih družb (v EUR)

	Skupina Triglav		Zavarovalnica Triglav	
	31. 12. 2022	31. 12. 2021	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Delnice v EU	206.450.200	276.478.222	140.724.000	184.660.063
Delnice v ZDA	9.730.015	31.728.927	9.723.308	18.463.891
Delnice v Aziji*	0	0	0	0
Delnice razvijajočih se trgov	5.126.789	6.988.438	700.998	885.254
Globalne delnice**	13.469.662	15.765.073	0	0
Skupaj finančne naložbe	234.776.666	330.960.660	151.148.306	204.009.208
Naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje***	546.964.429	594.267.073	484.822.314	529.598.379
SKUPAJ	781.741.095	925.227.733	635.970.621	733.607.587

* Delniške naložbe razvitega dela Azije (Japonska, Hongkong).

** Globalno razpršene delniške naložbe.

*** Naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, zajemajo le lastniške vrednostne papirje, brez dolžniških.

Analiza občutljivosti delniških naložb*, brez povezanih družb (v EUR)

	Skupina Triglav				Zavarovalnica Triglav			
	31. 12. 2022		31. 12. 2021		31. 12. 2022		31. 12. 2021	
	10 %	- 10 %	10 %	- 10 %	10 %	- 10 %	10 %	- 10 %
Delnice v EU	20.645.020	-20.645.020	27.647.822	-27.647.822	14.072.400	-14.072.400	18.466.006	-18.466.006
Delnice v ZDA	973.002	-973.002	3.172.893	-3.172.893	972.331	-972.331	1.846.389	-1.846.389
Delnice v Aziji**	0	0	0	0	0	0	0	0
Delnice razvijajočih se trgov	512.679	-512.679	698.844	-698.844	70.100	-70.100	88.525	-88.525
Globalne delnice***	1.346.966	-1.346.966	1.576.507	-1.576.507	0	0	0	0
Skupaj finančne naložbe	23.477.667	-23.477.667	33.096.066	-33.096.066	15.114.831	-15.114.831	20.400.921	-20.400.921
Vpliv na rezervo za pošteno vrednost	13.650.271	-12.110.607	20.490.695	-20.394.885	13.290.041	-11.750.377	17.237.779	-17.141.969
Vpliv na izkaz poslovnega izida	9.827.396	-11.367.059	12.605.371	-12.701.181	1.824.790	-3.364.453	3.163.142	-3.258.952
Vpliv na kapital	23.477.667	-23.477.666	33.096.066	-33.096.066	15.114.831	-15.114.831	20.400.921	-20.400.921

* Prikazani učinki ne zajemajo davčnega vidika in posrednega vpliva spremembe teh naložb na obveznosti (pri življenjskih zavarovanjih).

** Delniške naložbe razvitega dela Azije (Japonska, Hongkong).

*** Globalno razpršene delniške naložbe.

Analiza občutljivosti za spremembo cen delniških naložb, katerih tveganje prevzemata Zavarovalnica in Skupina, ter proučevanje tega vpliva na vseobsegajoči donos oziroma poslovni izid Skupine pokažeta, da bi 10-odstoten dvig tržne cene delnic v portfelju pozitivno vplival na rezervo za pošteno vrednost Skupine, saj bi jo povišal za 13,7 milijona evrov. K povečanju poslovnega izida bi prispeval 9,8 milijona evrov. Pri nasprotnem gibanju – 10-odstotnem padcu tržnih cen delniških naložb – bi se rezerva za pošteno vrednost Skupine zmanjšala za 12,1 milijona evrov, izkaz poslovnega izida pa za 11,4 milijona evrov. Ocenjeni vpliv na poslovni izid je prikazan v preglednici. Ta ponazarja zgolj ocenjene spremembe na ravni Skupine in ne zajema naložb v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje.

3.3.2.3 Tveganje spremembe cen nepremičnin

Skupna izpostavljenost tveganjem spremembe cen nepremičnin Skupine znaša 186,7 milijona evrov. Pri tem so v okviru nepremičnin za lastno uporabo upoštewane tudi tiste, ki jih ima Skupina v najemu. Pri teh Skupina ni neposredno izpostavljena nepremičninskemu tveganju, saj so najemne pogodbe večinoma dolgoročne. Nepremičninsko premoženje Skupine je zgoščeno v Sloveniji.

Izpostavljenost do nepremičnin glede na njihov namen* (v EUR)

	Skupina Triglav		Zavarovalnica Triglav	
	31. 12. 2022	31. 12. 2021	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Pravica do uporabe sredstev	10.367.625	10.933.109	3.940.725	4.548.297
Naložbene nepremičnine, ki niso namenjene neposrednemu izvajanju zavarovalne dejavnosti	68.377.495	75.110.973	43.377.173	43.840.055
Nepremičnine za lastno uporabo **	107.998.470	108.655.212	67.285.007	65.143.310
Skupaj	186.743.590	194.699.294	114.602.905	113.531.662

* Vrednosti nepremičnin za potrebe računovodskih izkazov spremljamo po nabavni vrednosti. Poštena vrednost naložbenih nepremičnin je prikazana v točki 3.3 v računovodskem delu Letnega poročila. Poštena vrednost se določa s tehnikami ocenjevanja vrednosti. Vrednotenje nepremičnin na podlagi veljavne metodologije izvaja pooblaščen cenilec.

** Nepremičnine za lastno uporabo vključujejo tudi postavko Opremetena osnovna sredstva računovodskega dela Letnega poročila.

3.3.2.4 Valutno tveganje⁹⁷

Valutno tveganje Skupine večinoma izhaja iz poslovanja odvisnih družb, ki ne delujejo v evrskem območju. Te družbe večinoma poslovanja opravijo v lokalni valuti, v manjši meri pa so izpostavljene tudi valutnemu tveganju za evro in druge valute. Del valutnega tveganja Skupine izvira tudi iz presežka sredstev nad obveznostmi v ameriških dolarjih, pri katerih je izpostavljenost podobna kot leto prej.

Skupina Triglav valutna tveganja sicer uravnava, v manjši meri, z izvedenimi finančnimi instrumenti. Na 31. 12. 2022 Skupina sicer ni imela sklenjenih valutnih izvedenih finančnih instrumentov.

Finančne naložbe v evrih zajemajo 91 odstotkov finančnih naložb Skupine, pri čemer izpostavljenost posamezni tuji valuti ne presega 3 odstotkov. Glede na predhodno leto se je nekoliko povečala odprta valutna pozicija v hrvaških kunah, ki smo jo v preteklih letih obvladovali z izvedenimi finančnimi instrumenti. Zaradi prevzema evra na Hrvaškem v začetku leta 2023 se odprta valutna pozicija na dan 31. 12. 2022 ni zmanjševala z izvedenimi finančnimi instrumenti.

Valutna izpostavljenost finančnih sredstev in obveznosti Skupine Triglav* (vse prikazane vrednosti so v EUR)

Skupina Triglav, 31. 12. 2022	EUR	USD	BAM	RSD	HRK	MKD	Ostalo	Skupaj
Naložbene nepremičnine	67.360.152	0	595.820	262.041	159.482	0	0	68.377.495
Finančne naložbe v pridružene družbe	37.810.184	0	0	0	0	0	0	37.810.184
Finančne naložbe	2.347.938.798	23.919.505	24.893.374	45.870.610	80.785.520	26.883.325	42.818.167	2.593.109.846
Dolžniški vrednostni papirji	2.066.524.463	19.733.028	12.437.085	38.700.115	45.121.211	14.896.016	38.896.041	2.236.307.959
Lastniški vrednostni papirji	212.213.418	6.597	8.077.212	9.043	13.933.393	536.457	0	234.776.667
Izvedeni finančni instrumenti	0	0	0	0	0	0	0	0
Depoziti in posojila	64.305.727	4.179.880	3.764.519	6.511.746	21.730.916	11.129.564	3.922.126	115.544.478
Druge finančne naložbe	4.895.190	0	614.558	649.706	0	321.288	0	6.480.742
Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem	163.884.364	5.178.558	5.018.909	9.479.050	6.531.800	0	19.706.336	209.799.017
Terjatve iz poslovanja	225.500.238	8.645.511	6.746.512	17.453.238	22.348.990	5.835.338	23.582.266	310.112.093
Denar in denarni ustrezniki	69.266.573	1.328.014	19.060.436	4.124.195	2.108.475	651.170	1.922.589	98.461.452
Skupaj	2.911.760.309	39.071.588	56.315.051	77.189.134	111.934.267	33.369.833	88.029.358	3.317.670.087
Naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	514.795.165	50.314.953	0	0	760.544	719.558	5.276.301	571.866.521
SREDSTVA SKUPAJ	3.426.555.474	89.386.541	56.315.051	77.189.134	112.694.811	34.089.391	93.305.659	3.889.536.608
Podrejene obveznosti	49.522.163	0	0	0	0	0	0	49.522.163
Zavarovalno-tehnične rezervacije	2.235.382.965	27.273.770	25.145.402	50.626.594	85.673.510	17.997.831	76.979.524	2.519.079.596
Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	523.873.183	50.314.953	0	0	760.544	719.558	5.276.301	580.944.539
Rezervacije za zaposlene	15.266.627	0	703.239	223.475	915.410	320.357	0	17.429.108
Druge finančne obveznosti	1.293.690	-27	72.876	490.208	15.328	2.277	-792	1.873.560
OBVEZNOSTI SKUPAJ	2.825.338.628	77.588.696	25.921.517	51.340.277	87.364.792	19.040.023	82.255.033	3.168.848.966
Neto valutna izpostavljenost	601.216.846	11.797.845	30.393.534	25.848.857	25.330.019	15.049.368	11.050.626	720.687.642
Skupina Triglav, 31. 12. 2021	EUR	USD	BAM	RSD	HRK	MKD	Ostalo	Skupaj
Naložbene nepremičnine	73.655.405	0	939.908	343.315	165.071	7.274	0	75.110.973
Finančne naložbe v pridružene družbe	35.591.377	0	439.970	0	0	0	0	36.031.348
Finančne naložbe	2.696.810.852	33.348.260	16.018.156	46.360.648	82.083.642	24.907.486	38.171.105	2.937.700.149
Dolžniški vrednostni papirji	2.356.117.282	16.010.033	10.329.321	40.483.390	39.468.000	16.185.482	33.976.306	2.512.569.814
Lastniški vrednostni papirji	295.388.355	13.665.459	2.653.539	9.161	17.595.702	563.555	1.084.890	330.960.661
Izvedeni finančni instrumenti	20.317	0	0	0	0	0	0	20.317
Depoziti in posojila	41.257.160	3.672.768	2.425.387	5.349.172	25.019.940	7.504.037	3.109.909	88.338.373
Druge finančne naložbe	4.027.738	0	609.909	518.925	0	654.412	0	5.810.984
Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem	134.760.073	11.754.730	10.916.992	5.380.847	6.582.046	0	5.445.203	174.839.891
Terjatve iz poslovanja	137.361.117	6.165.396	5.678.925	21.679.860	16.501.938	4.818.444	21.098.646	213.304.326
Denar in denarni ustrezniki	59.471.380	969.631	15.422.167	1.707.739	1.931.335	476.533	2.342.846	82.321.631
Skupaj	3.137.650.205	52.238.017	49.416.118	75.472.409	107.264.032	30.209.737	67.057.800	3.519.308.318
Naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	567.844.531	44.651.331	0	0	2.552.189	108.067	4.461.368	619.617.486
SREDSTVA SKUPAJ	3.705.494.736	96.889.348	49.416.118	75.472.409	109.816.221	30.317.804	71.519.168	4.138.925.804
Podrejene obveznosti	49.471.831	0	0	0	0	0	0	49.471.831
Zavarovalno-tehnične rezervacije	2.306.950.485	22.677.748	30.595.827	45.549.130	79.294.238	25.226.955	66.074.002	2.576.368.385
Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	573.082.632	44.651.331	0	0	0	108.067	4.461.368	622.303.398
Rezervacije za zaposlene	15.702.584	0	590.328	227.465	840.249	311.507	0	17.672.133
Druge finančne obveznosti	2.653.226	0	37.556	377.054	15.372	2.445	0	3.085.653
OBVEZNOSTI SKUPAJ	2.947.860.758	67.329.079	31.223.711	46.153.649	80.149.859	25.648.974	70.535.370	3.268.901.400
Neto valutna izpostavljenost izkaza finančnega položaja	757.633.978	29.560.269	18.192.407	29.318.760	29.666.362	4.668.830	983.798	870.024.404
Valutni izvedeni finančni instrumenti	19.275.628				-19.255.311			20.317
Neto valutna izpostavljenost	776.909.605	29.560.269	18.192.407	29.318.760	10.411.051	4.668.830	983.798	870.044.721

*V prikazu so zajete le najpomembnejše postavke iz bilance stanja po valutah. Tako niso zajeti neopredmetena sredstva, opredmetena osnovna sredstva, nekratkoročna sredstva, namenjena za prodajo, pravica do uporabe sredstev, finančne naložbe v odvisne družbe in druga sredstva, druge rezervacije, odložene obveznosti za davek, obveznosti iz poslovanja, obveznosti iz najemov in ostale obveznosti.

3.3.2.5 Tveganje spremembe obrestne mere

Z vidika računovodskih izkazov smo izpostavljeni tveganju spremembe obrestne mere predvsem na strani sredstev, zlasti pri dolžniških vrednostnih papirjih, ki so razporejeni v kategorijo finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, ter finančnih sredstvih po pošteni vrednosti preko poslovnega izida. Tveganju spremembe obrestne mere smo lahko izpostavljeni tudi na strani obveznosti, predvsem pri zavarovalno-tehničnih rezervacijah **življenjskih zavarovanj**, v manjši meri pa tudi pri zavarovalno-tehničnih rezervacijah **premoženjskih zavarovanj**, predvsem tistih, ki so oblikovane za izplačila škod v obliki rent pri avtomobilskih in nezgodnih zavarovanjih. V primeru padca tržnih obrestnih mer lahko s preizkusom ustreznosti zavarovalno-tehničnih rezervacij (LAT) ugotovimo potrebo po njihovem povečanju. Ob dvigu obrestnih mer leta 2022 je preizkus pokazal, da po takšnem povečanju ni pomembnejše potrebe. Pri dvigu obrestnih mer pa se zavarovalno-tehnične rezervacije dodatno znižajo in so pod ravno računovodsko ocenjenih vrednosti.

Zavarovalnica tveganje spremembe obrestne mere obvladuje z ekonomskim vrednotenjem. Prikazujemo ga v Poročilu o solventnosti in finančnem položaju, v katerem razkrivamo obrestno občutljivost sredstev in obveznosti na tržno vrednost. Pri tem pozorno usklajujemo denarne tokove sredstev in obveznosti ter zmanjšujemo razmik v trajanju med njimi.

V Zavarovalnici smo zaradi povišane inflacije in posledičnih dvigov obrestnih mer in zahtevanih donosov na dolžniške naložbe v letu 2022 nadaljevali krajšanje ročnosti naložbenega portfelja.

Analiza občutljivosti sredstev in obveznosti na spremembo obrestne mere ter njen vpliv na vseobsegajoči donos oziroma poslovni izid Skupine kažeta, da bi imel nenaden upad obrestnih mer za 100 bazičnih točk pozitiven vpliv (v višini 73,2 milijona evrov), nenaden porast obrestnih mer za 100 bazičnih točk pa negativnega (v višini 75,6 milijona evrov). Vpliv zvišanja obrestnih mer na računovodske izkaze je zaradi manjše obrestne občutljivosti sredstev in obveznosti nižji kot v predhodnem letu. Sredstva so obrestno manj občutljiva zaradi zmanjšanja izpostavljenosti in krajše ročnosti. Zavarovalne obveznosti zaradi povišanja nivoja obrestnih mer izkazujejo nizko obrestno občutljivost.

Zavarovalnica in Skupina spremljata razmik v trajanju⁹⁸ obrestno občutljivih postavk v segmentu življenjskih in premoženjskih zavarovanj ter prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, brez segmenta življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje.

Usklajenost trajanja sredstev in obveznosti se meri prek razmika v trajanju sredstev in obveznosti, ki meri občutljivost obrestnih sredstev ter obveznosti na spremembo obrestne mere. Razmik prikazuje usklajenost denarnih prilivov in odlivov. Ocena tržne usklajenosti je bila konec leta 2022 primerljiva s koncem leta 2021. To smo dosegli predvsem z aktivnim obvladovanjem obrestnega tveganja in prilagajanjem portfelja zaradi višanja obrestnih mer. Razmik v trajanju sredstev in obveznosti v Skupini je negativen in znaša -1,2 leta (na 31. 12. 2021 je znašal -1,0 leta). Najpomembnejši vpliv izhaja iz Zavarovalnice, pri kateri je razmik v trajanju sredstev in obveznosti -1,9 leta (na 31. 12. 2021 je znašal -1,8 leta). Za portfelj življenjskih zavarovanj Zavarovalnice (brez prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja in brez segmenta življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje) znaša -2,8 leta, za portfelj premoženjskih zavarovanj pa 0,5 leta.

Analiza občutljivosti sredstev in obveznosti na spremembo obrestne mere* (v EUR)

	Skupina Triglav				Zavarovalnica Triglav			
	31. 12. 2022		31. 12. 2021		31. 12. 2022		31. 12. 2021	
	+100 bp	-100 bp	+100bp	-100bp	+100 bp	-100 bp	+100 bp	-100 bp
Dolžniški vrednostni papirji držav	-58.030.809	64.188.532	-95.209.665	109.701.001	-37.726.493	43.067.408	-72.058.154	84.374.724
Dolžniški vred. papirji finančnih institucij	-8.088.344	8.417.840	-11.781.910	12.466.525	-5.874.733	6.153.647	-8.987.158	9.510.788
Dolžniški vrednosti papirji podjetij	-9.605.769	9.964.273	-13.766.502	14.581.999	-6.193.354	6.491.901	-8.721.396	9.259.840
Sestavljeni vrednostni papirji	18.736	-13.885	4.851	1.427	18.736	-13.885	4.851	1.427
Drugo	0	0	0	0	0	0	0	0
Skupaj finančne naložbe	-75.706.186	82.556.760	-120.753.227	136.750.952	-49.775.844	55.699.071	-89.761.857	103.146.779
Zavarovalno-tehnične rezervacije življenjskih zavarovanj	0	0	-7.114.800	89.556.173	0	0	-7.114.800	56.984.924
Zavarovalno-tehnične rezervacije premoženjskih zavarovanj	-100.847	9.374.115	0	23.687.975	0	9.293.421	0	23.255.269
Skupaj zavarovalno-tehnične rezervacije	-100.847	9.374.115	-7.114.800	113.244.149	0	9.293.421	-7.114.800	80.240.192
Vpliv na kapital	-75.605.340	73.182.647	-113.638.426	23.506.803	-49.775.844	46.405.650	-82.647.057	22.906.587
Vpliv na rezervo za pošteno vrednost	-74.225.337	81.009.938	-102.271.823	116.707.229	-48.294.995	54.152.249	-82.277.092	95.072.550
Vpliv na izkaz poslovnega izida	-1.380.003	-7.827.291	-11.366.604	-93.200.426	-1.480.850	-7.746.599	-369.965	-72.165.963

* Prikazani učinki ne zajemajo davčnega vidika in posrednega vpliva spremembe teh naložb na obveznosti (pri življenjskih zavarovanjih).

⁹⁸ Razmik v trajanju poleg trajanja sredstev in obveznosti upošteva tudi vrednost sredstev in obveznosti na dan izračuna (uteženi razmik v trajanju).

3.3.2.6 Tveganje tržne koncentracije

Največji delež sredstev Skupine predstavljajo dolžniški vrednostni papirji. Približno 61 odstotkov tvorijo državne obveznice, sledijo finančne obveznice z 21 odstotki in podjetniške obveznice z 19 odstotki. Med posameznimi izdajatelji dolžniških vrednostnih papirjev – brez upoštevanja naložb v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje – smo najbolj izpostavljeni do izdajateljev iz Zvezne republike Nemčije, sledi Republika Slovenija. Koncentracija finančnih naložb je podrobneje prikazana v točki [7.9 poslovnega dela Letnega poročila](#).

3.4 Kreditna tveganja

3.4.1 Opis tveganja in njegovo upravljanje

Družbe v Skupini Triglav so pri svojem poslovanju izpostavljene tudi kreditnemu tveganju. Z njim merimo potencialno izgubo vrednosti sredstev zaradi nezmožnosti nasprotne stranke izpolniti pogodbene obveznosti. Izvira torej iz nihanj kreditnega položaja posameznih nasprotnih strank ter koncentracije tveganj teh partnerjev.

Po vrstah partnerjev obstajajo trije viri kreditnega tveganja Skupine:

- **iz pozavarovanja:** Skupina ustvarja kreditna tveganja s prenosom zavarovalnih tveganj na pozavarovalnice. Njeno izpostavljenost pozavarovanju merimo z zavarovalno-tehničnimi rezervacijami, prenesenimi pozavarovateljem, ter zapadlimi terjatvami iz pozavarovanja in sozavarovanja. Ta tveganja na ravni Skupine upravljamo s skrbnim izborom pozavarovalnih partnerjev z ustrežno kreditno sposobnostjo in pri tem skrbimo, da so prenesene nevarnosti med partnerji ustrezno razpršene. Celovit sistem in natančno določena pravila za upravljanje kreditnih tveganj vključujejo postopek določanja kreditne ocene partnerjev, ki poleg javnih informacij oz. bonitetnih ocen, upošteva tudi lastne kriterije. Za spremljanje in upravljanje kreditnih tveganj in za izračun kapitalskih zahtev z regulatorno metodo je ob določanju bonitetnih ocen pomemben tudi sistem enotnega poimenovanja in vodenja osnovnih podatkov o pozavarovalnih partnerjih.
- **iz bank:** Kreditna tveganja, ki nastajajo z naložbenjem družb v Skupini v denar in denarne ustreznike, uravnavamo s strokovno analizo kreditne kakovosti bank in zadostno razpršenostjo portfelja. To dosežemo z odpornim in celovitim limitnim sistemom, ki omejuje izpostavljenost posamezne družbe do bank in Skupine do bančnih skupin.
- **iz terjatev:** Skupini kreditna tveganja nastajajo tudi ob zapadlih zavarovalnih in drugih terjatvah do partnerjev (po)zavarovalnic Skupine. To izpostavljenost upravljamo z rednim spremljanjem plačilne dinamike po različnih homogenih skupinah in zavarovalnih segmentih. Ločeno od terjatev iz neposrednih zavarovalnih poslov v Zavarovalnici Triglav spremljamo in upravljamo regresne zavarovalne terjatve, ki predstavljajo kreditno tveganje neporavnave obveznosti zavarovanca do Zavarovalnice. Upravljamo jih s spremljanjem uspešnosti izterjave knjiženih regresnih terjatev in deleža regresnih terjatev glede na likvidirane škode.

Tveganje koncentracije v okviru kreditnega tveganja nastopi ob čezmerni izpostavljenosti do posamezne nasprotne stranke, skupine povezanih oseb ali oseb, ki jih povezujejo skupni dejavniki tveganj, kot so bonitetne ocene. Na ravni Skupine upravljamo tveganje koncentracije posamezne nasprotne stranke z enotno podatkovno bazo vseh nasprotnih strank s področja pozavarovanja in bančništva.

3.4.2 Tveganje v letu 2022

V primerjavi s koncem leta 2021 je ocena kreditnih tveganj na dan 31. 12. 2022 narasla, predvsem zaradi povečane izpostavljenosti do bank in rasti terjatev do zavarovancev.

V Skupini Triglav smo izpostavljeni kreditnim tveganjem v okviru pozavarovanja, bank in terjatev do zavarovalcev in drugih partnerjev. Do bank smo izpostavljeni preko denarnih sredstev, ki so pri njih naložene za poslovanje Zavarovalnice in drugih družb Skupine.

Izpostavljenost kreditnemu tveganju po tipu partnerja (v EUR)

	Skupina Triglav		Zavarovalnica Triglav	
	31. 12. 2022	31. 12. 2021	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Banke	98.787.801	82.321.630	23.065.241	13.912.991
- denarna sredstva v okviru naložb v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	8.891.955	2.042.836	8.411.716	1.967.631
- ostala denarna sredstva	89.895.846	80.278.794	14.653.525	11.945.360
Pozavarovalnice	248.232.922	201.967.510	200.895.093	149.562.360
Zavarovanci in drugi partnerji*	59.754.456	44.905.588	26.685.926	16.881.127
Skupaj	406.775.179	329.194.728	250.646.260	180.356.478
Skupaj brez denarnih sredstev v okviru naložb v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	397.883.224	327.151.892	242.234.544	178.388.847

* Zapadle pozavarovalne terjatve so vključene v izpostavljenost iz pozavarovanja.

Zavarovalnica je pri denarju in denarnih ustreznikih najbolj izpostavljena slovenskim bankam, večinoma z bonitetno oceno »BBB« ali brez nje. Skupina je izpostavljena tudi bankam v državah, v katerih poslujejo odvisne družbe, ki običajno nimajo bonitetnih ocen. V zgornji preglednici prikazujemo tudi denarna sredstva v okviru naložb v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje. Ta za Skupino ne predstavljajo neposrednih kreditnih tveganj. V letu 2022 se bonitetne ocene bank, do katerih je Skupina izpostavljena, niso pomembno spremenile.

V Zavarovalnici spremljamo vse pozavarovalne partnerje tudi na ravni Skupine, pri čemer izpostavljenosti v največji meri izhajajo iz matične družbe in pozavarovalne družbe v Skupini.

Izpostavljenost do pozavarovalnih partnerjev po bonitetnih ocenah

	Skupina Triglav		Zavarovalnica Triglav	
	31. 12. 2022	31. 12. 2021	31. 12. 2022	31. 12. 2021
AAA	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Od AA do BBB	73,9 %	75,9 %	76,2 %	76,3 %
Nižje od BBB	7,6 %	9,4 %	6,7 %	16,6 %
Brez ocene	18,5 %	14,8 %	17,1 %	7,1 %
Povprečna ocena	BBB	BBB	BBB	BBB

Skupina Triglav je najbolj izpostavljena pozavarovateljem z bonitetno oceno »A«, obsežen pa je tudi delež partnerjev z bonitetno oceno »AA«. Delež pozavarovalnih partnerjev brez bonitetne ocene na ravni Skupine znaša 18,5 odstotka. Večji del izhaja iz zavarovalnih škod zavarovalnih družb na strateških trgih, te krijejo pozavarovatelji brez bonitetne ocene. Njihov delež je na ravni Zavarovalnice nekoliko manjši in znaša 17,1 odstotka. Razlog za večjo spremembo glede na leto 2021 so rezervacije in pozavarovalne terjatve iz že obstoječih starejših škod, pozavarovanih pri ruskih pozavarovalnih partnerjih, ki so med letom 2022 izgubili bonitetno oceno.

Geografska koncentracija pozavarovateljev na ravni Skupine Triglav je največja v Nemčiji. Glede na leto 2021 se je spremenila predvsem zaradi povečanja koncentracije izpostavljenosti do pozavarovalnic v Kazahstanu, kar izhaja pretežno iz poslov Zavarovalnice in je posledica novih prijavljenih škod, pozavarovanih v Kazahstanu. Zavarovalnica Triglav je zaradi izpostavljenosti do odvisne družbe Pozavarovalnice Triglav Re geografsko najbolj izpostavljena v Sloveniji.

Koncentracija petih največjih izpostavljenosti do pozavarovateljev po državah

	Skupina Triglav			31. 12. 2021
	31. 12. 2022			
Nemčija	14,8 %	Nemčija		19,2 %
Kazahstan	10,2 %	Rusija		12,6 %
Srbija	8,4 %	Srbija		8,6 %
Rusija	8,1 %	Bosna in Hercegovina		7,0 %
Velika Britanija	6,8 %	Velika Britanija		6,1 %

	Zavarovalnica Triglav			31. 12. 2021
	31. 12. 2022			
Slovenija	47,8 %	Slovenija		52,5 %
Kazahstan	11,9 %	Rusija		16,1 %
Rusija	9,4 %	Barbados		4,3 %
Ciper	6,7 %	Kazahstan		3,4 %
Velika Britanija	5,9 %	Velika Britanija		3,2 %

Do terjatev je Skupina izpostavljena prek zapadlih zavarovalnih in drugih terjatev. V sklopu kreditnih tveganj spremljamo in upravljamo terjatve do zavarovalcev in zavarovalnih posrednikov, druge terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov ter druge kratkoročne terjatve – predvsem regresne zavarovalne terjatve. V portfelju Skupine so te terjatve med seboj dobro razpršene in zato ne povzročajo koncentracije. Vse terjatve, povezane z zavarovalnimi posli s strankami, prikazujemo v točki [3.10 računovodskega dela Letnega poročila](#).

V Zavarovalnici z več kazalniki podrobno spremljamo plačilno disciplino pri terjativah do zavarovalcev. Spremljamo gibanja obračunane premije in plačil po zapadlosti, v različnih časovnih obdobjih in zavarovalnih vrstah.

Ločeno od terjatev iz neposrednih zavarovalnih poslov v Zavarovalnici Triglav spremljamo in upravljamo še regresne zavarovalne terjatve. Te predstavljajo kreditno tveganje neporavnave obveznosti zavarovanca. Ob plačilu regresnih terjatev spremljamo tudi uspešnost izterjave knjiženih regresnih terjatev in delež regresnih terjatev glede na likvidirane škode.

Delež plačanih vzpostavljenih terjatev v tekočem letu

	Skupina Triglav		Zavarovalnica Triglav	
	31. 12. 2022	31. 12. 2021	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Terjatve do zavarovalcev	67,5 %	66,4 %	88,1 %	88,6 %
Regresne terjatve	42,3 %	41,2 %	49,7 %	45,4 %

Plačilna disciplina se med letom pri terjativah do zavarovalcev in regresnih terjativah ni pomembno spremenila. Tudi v letu 2022 ostaja znotraj pričakovanih vrednosti.

3.5 Likvidnostno tveganje⁹⁹

3.5.1 Opis tveganja in njegovo upravljanje

Likvidnostno tveganje je tveganje izgube, če družba ni sposobna izpolniti svojih obveznosti, ki nastanejo zaradi časovne neuskkljenosti prilivov in odlivov, ali pa jih lahko izpolni le s povečanimi stroški. Znotraj likvidnostnega tveganja spremljamo tveganje, ki vključuje tveganje poravnave dospelih in potencialnih obveznosti in tržno likvidnostno tveganje.

- **Tveganje poravnave dospelih in potencialnih obveznosti** je tveganje nesposobnosti zavarovalnice, da razpolaga z likvidnostno pozicijo, ki ob dospetju omogoča poravnavo njenih obveznosti (vključno z nastalimi nepričakovanimi obveznostmi).
- **Tržno likvidnostno tveganje** je tveganje izgube zaradi nezmožnosti prodaje sredstva brez večjega vpliva na tržno ceno zaradi neustrezne globine trga ali tržnih motenj.

Pričakovane denarne tokove Zavarovalnice, torej prilive in odlive, vodimo in upravljamo proaktivno. Večji del denarnih tokov obveznosti izvira iz zavarovalnih poslov. Sredstva, ki so namenjena pokritju teh obveznosti, prilagajamo tako, da jih skladno z naložbeno politiko pokrivamo v običajnih razmerah (proces ALM), hkrati pa skrbimo za presežek unovčljivih sredstev, ki poplačilo obveznosti omogoča, tudi ko so potrebe po likvidnosti večje. Tako po potrebi prilagajamo likvidnost portfelja, da smo v vsakem trenutku sposobni izpolniti vse pričakovane in nepričakovane denarne odlive in zapadle obveznosti.

Za obvladovanje likvidnostnega tveganja smo vzpostavili proces, ki temelji na kazalniku likvidnosti (LCR) in s katerim neprestano zagotavljamo primerne likvidnostne rezerve. Kazalnik likvidnosti se določi tako za pričakovan kot vnaprej določene stresne scenarije likvidnosti. Te določimo na osnovi **raznovrstnih stresnih scenarijev**, prilagojenih likvidnostnemu tveganju družbe, ki vključujejo neugodne zavarovalniške in finančne dogodke. Ob tem stalno prilagajamo vire likvidnosti, saj morajo razpoložljiva sredstva vedno presežati potrebe.

Pri merjenju likvidnosti se med likvidnostne vire uvrščajo predvsem zavarovalne premije in denarni tokovi naložb, namenjenih kritju obveznosti. K pomembnejšim likvidnostnim potrebam sodijo plačila škod, stroškov in izplačila predvidenih dividend. Opredeljene imamo postopke za ukrepanje ob izrednih dogodkih, ki vključujejo prodajo likvidnih presežnih naložb nad obveznostmi ter dodatne varnostne mehanizme, kot so kreditne in repo linije. Scenarije in ukrepe redno letno pregledujemo in prilagajamo izpostavljenosti in razmeram na trgu. Z opisanim sistemom uspešno upravljamo likvidnostno tveganje ter presežno likvidnost optimiziramo z vlaganjem sredstev v alternativne vire z višjimi donosi na trgu.

Likvidnost na ravni Skupine ocenjujemo na podlagi likvidnosti Zavarovalnice in odvisnih družb. Likvidnost družb v Skupini načrtujemo z vsakoletnim procesom, s katerim predvidevamo poslovanje v naslednjem letu. V okviru lastne ocene tveganj in solventnosti pa poteka načrtovanje za vsaj tri leta ter vključuje prihodnje potencialne likvidnostne potrebe in učinkovito zagotavlja razpoložljive likvidnostne vire.

Terminske pogodbe, opcije in druge izvedene finančne instrumente uporabljamo zgolj, če prispevajo k zmanjševanju tržnih tveganj. Kot možen ukrep za pridobitev dodatne likvidnosti imamo vzpostavljene repo linije s komercialnimi bankami. Tehnik posojanja vrednostnih papirjev v Zavarovalnici ne izvajamo.

3.5.2 Tveganje v letu 2022

Zavarovalnica in družbe v Skupini so bile v letu 2022 ustrezno likvidne. Prav tako so v letu 2022 v okviru lastne ocene tveganj in solventnosti izvedeni scenariji likvidnosti potrdili likvidnostno moč Zavarovalnice in ustrezno pripravljenost odvisnih družb na stresne scenarije.

Finančna sredstva in obveznosti po pogodbeni zapadlosti* v Skupini Triglav (v EUR)

Skupina Triglav, 31. 12. 2022	Ni določeno	Do 1 leta	Med 1 in 5 leti	Med 5 in 10 leti	Nad 10 let	Skupaj
FINANČNA SREDSTVA						
Finančne naložbe	206.588.948	380.947.184	1.390.509.876	373.384.715	241.679.124	2.593.109.847
Dolžniški vrednostni papirji	0	293.611.097	1.328.382.834	372.634.903	241.679.124	2.236.307.958
- v posesti do zapadlosti	0	10.459.762	271.956.745	110.939.522	63.113.407	456.469.436
- po pošteni vrednosti preko izida	0	37.767.073	92.082.668	5.552.767	434.233	135.836.741
- razpoložljivi za prodajo	0	245.384.262	964.343.421	256.142.614	172.149.046	1.638.019.343
- posojila in terjatve	0	0	0	0	5.982.438	5.982.438
Lastniški vrednostni papirji	199.392.945	423.210	34.951.618	8.894	0	234.776.667
- po pošteni vrednosti preko izida	63.480.799	0	0	0	0	63.480.799
- razpoložljivi za prodajo	135.912.146	423.210	34.951.618	8.894	0	171.295.868
Izvedeni finančni instrumenti	0	0	0	0	0	0
Posojila in terjatve	715.260	86.912.877	27.175.424	740.918	0	115.544.479
Ostale finančne naložbe	6.480.743	0	0	0	0	6.480.743
Naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	546.964.429	6.445.414	13.692.299	3.958.181	806.198	571.866.521
- po pošteni vrednosti preko izida	546.964.429	1.800.595	13.692.299	3.958.181	806.198	567.221.702
- razpoložljive za prodajo	0	0	0	0	0	0
- posojila in terjatve	0	4.644.819	0	0	0	4.644.819
Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem	600.000	123.023.763	62.482.943	18.839.732	4.852.580	209.799.017
Terjatve iz poslovanja (vključno za davke)	4.210.654	302.277.560	783.797	2.833.680	6.402	310.112.093
Denarna sredstva	64.977.662	33.483.790	0	0	0	98.461.452
Skupaj finančna sredstva	823.341.693	846.177.711	1.467.468.915	399.016.308	247.344.304	3.783.868.185
FINANČNE OBVEZNOSTI						
Podrejene obveznosti	0	0	0	0	49.522.163	49.522.163
Zavarovalno-tehnične rezervacije	2.832.730	830.300.253	712.169.018	291.095.892	682.681.703	2.519.079.596
Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	471.954.899	1.595.718	10.787.145	18.973.015	77.633.761	580.944.538
Druge finančne obveznosti	490.206	1.322.103	0	61.230	19	1.873.558
Skupaj finančne obveznosti	475.277.835	833.218.083	722.956.163	310.130.137	809.837.646	3.151.419.858

*Preglednica prikazuje finančna sredstva, razvrščena po pogodbeni zapadlosti, čeprav se likvidne naložbe lahko prodajo že pred tem. Pri obveznostih so prikazane zavarovalno-tehnične rezervacije, pri čemer se za opredelitev trajanja uporablja napovedane denarne tokove. Preglednica torej ne odraža prave likvidnosti. Likvidnost zagotavljamo ne samo z razredom kratkoročnih naložb (z ročnostjo do 1 leta), temveč tudi z drugimi visokolikvidnimi sredstvi v drugih razredih ročnosti (npr. državne obveznice držav EEA in OECD, deleži v ETF-skladih itd.).

Skupina Triglav, 31. 12. 2021	Ni določeno	Do 1 leta	Med 1 in 5 leti	Med 5 in 10 leti	Nad 10 let	Skupaj
FINANČNA SREDSTVA						
Finančne naložbe	299.747.250	305.299.752	1.410.124.941	586.181.956	336.346.249	2.937.700.148
Dolžniški vrednostni papirji	0	268.969.894	1.322.232.348	585.021.323	336.346.249	2.512.569.814
- v posesti do zapadlosti	0	12.364.163	57.517.081	65.706.297	21.973.192	157.560.733
- po pošteni vrednosti preko izida	0	49.754.895	263.687.277	112.089.222	5.933.801	431.465.195
- razpoložljivi za prodajo	0	206.850.836	1.001.027.990	407.225.804	302.447.617	1.917.552.247
- posojila in terjatve	0	0	0	0	5.991.639	5.991.639
Lastniški vrednostni papirji	293.369.717	422.663	37.159.397	8.884	0	330.960.661
- po pošteni vrednosti preko izida	112.613.404	0	0	0	0	112.613.404
- razpoložljivi za prodajo	180.756.313	422.663	37.159.397	8.884	0	218.347.257
Izvedeni finančni instrumenti	20.317	0	0	0	0	20.317
Posojila in terjatve	546.233	35.907.195	50.733.196	1.151.749	0	88.338.373
Ostale finančne naložbe	5.810.983	0	0	0	0	5.810.983
Naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	594.159.007	7.191.213	12.620.647	5.633.332	13.287	619.617.486
- po pošteni vrednosti preko izida	594.159.007	7.191.213	12.620.647	5.633.332	13.287	619.617.486
- razpoložljive za prodajo	0	0	0	0	0	0
- posojila in terjatve	0	0	0	0	0	0
Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem	707.317	111.030.024	45.868.052	13.893.756	3.340.741	174.839.890
Terjatve iz poslovanja (vključno za davek)	19.462.809	173.998.442	18.838.077	1.005.010	1	213.304.339
Denarna sredstva	60.027.240	22.294.390	0	0	0	82.321.630
Skupaj finančna sredstva	974.103.623	619.813.821	1.487.451.717	606.714.054	339.700.278	4.027.783.493
FINANČNE OBVEZNOSTI						
Podrejene obveznosti	0	0	0	0	49.471.831	49.471.831
Zavarovalno-tehnične rezervacije	3.704.868	810.272.794	715.686.591	333.267.267	713.436.864	2.576.368.384
Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	526.332.718	3.410.853	16.097.832	22.339.710	54.122.285	622.303.398
Druge finančne obveznosti	949.088	2.106.282	236.919	-206.664	22	3.085.647
Skupaj finančne obveznosti	530.986.674	815.789.929	732.021.342	355.400.313	817.031.002	3.251.229.260

Skupna finančna sredstva Skupine tudi v letu 2022 presegajo skupne finančne obveznosti. Presežek izkazujemo v razredih z ročnostjo od 1 do 5 let, od 5 do 10 let ter v razredu brez določene ročnosti. V preostalih razredih je bila vrednost sredstev pod vrednostjo obveznosti. Velika večina sredstev Skupine je naložena v visokolikvidne naložbe, kar nam omogoča pokrivanje obveznosti tudi v razredih

z ročnostjo, ki je pred razredom, v katerega so razvrščene v prikazani preglednici. Pri zavarovalno-tehničnih rezervacijah upoštevamo zapadlost glede na napovedane denarne tokove. Primanjkljaji v posameznih razredih zapadlosti in tudi izplačila obveznosti pred datumom doživetja zato ne predstavljajo likvidnostnega tveganja.

Finančna sredstva in obveznosti po pogodbeni zapadlosti v Zavarovalnici Triglav (v EUR)

Zavarovalnica Triglav, 31. 12. 2022	Ni določeno	Do 1 leta	Med 1 in 5 leti	Med 5 in 10 leti	Nad 10 let	Skupaj
FINANČNA SREDSTVA						
Finančne naložbe	154.412.843	180.127.401	863.631.863	237.789.321	189.226.441	1.625.187.870
Dolžniški vrednostni papirji	0	162.218.573	858.319.994	237.048.403	189.226.441	1.446.813.411
- v posesti do zapadlosti	0	3.972.138	142.330.844	53.855.301	27.498.690	227.656.974
- po pošteni vrednosti preko izida	0	12.339.169	54.658.756	1.246.440	434.233	68.678.599
- razpoložljivi za prodajo	0	145.907.265	661.330.393	181.946.662	155.311.080	1.144.495.399
- posojila in terjatve	0	0	0	0	5.982.438	5.982.438
Lastniški vrednostni papirji	151.148.306	0	0	0	0	151.148.306
- po pošteni vrednosti preko izida	18.247.899	0	0	0	0	18.247.899
- razpoložljivi za prodajo	132.900.407	0	0	0	0	132.900.407
Izvedeni finančni instrumenti	0	0	0	0	0	0
Posojila in terjatve	0	17.908.828	5.311.870	740.918	0	23.961.616
Ostale finančne naložbe	3.264.537	0	0	0	0	3.264.537
Naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	484.822.314	1.055.933	2.271.907	2.467.150	1.544	490.618.848
- po pošteni vrednosti preko izida	484.822.314	1.055.933	2.271.907	2.467.150	1.544	490.618.848
- razpoložljive za prodajo	0	0	0	0	0	0
- posojila in terjatve	0	0	0	0	0	0
Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem	0	109.819.057	53.644.423	13.527.531	3.151.930	180.142.941
Terjatve iz poslovanja (vključno za davek)	0	198.462.281	0	0	0	198.462.281
Denarna sredstva	23.065.242	0	0	0	0	23.065.242
Skupaj finančna sredstva	662.300.400	489.464.672	919.548.193	253.784.002	192.379.916	2.517.477.183
FINANČNE OBVEZNOSTI						
Podrejene obveznosti	0	0	0	0	49.522.163	49.522.163
Zavarovalno-tehnične rezervacije	0	533.549.983	549.994.070	178.032.154	416.172.259	1.677.748.466
Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	449.399.980	866.336	5.260.288	8.694.816	31.461.383	495.682.803
Druge finančne obveznosti	0	16.615	0	0	0	16.615
Skupaj finančne obveznosti	449.399.980	534.432.933	555.254.358	186.726.970	497.155.806	2.222.970.046

Zavarovalnica Triglav, 31. 12. 2021	Ni določeno	Do 1 leta	Med 1 in 5 leti	Med 5 in 10 leti	Nad 10 let	Skupaj
FINANČNA SREDSTVA						
Finančne naložbe	207.307.887	178.362.414	875.493.902	420.843.793	286.671.983	1.968.679.979
Dolžniški vrednostni papirji	0	175.031.547	854.813.120	420.023.044	286.671.983	1.736.539.694
- v posesti do zapadlosti	0	10.423.856	49.873.577	65.706.297	14.942.503	140.946.233
- po pošteni vrednosti preko izida	0	15.282.149	101.084.076	55.128.541	3.675.459	175.170.224
- razpoložljivi za prodajo	0	149.325.542	703.855.468	299.188.206	262.062.381	1.414.431.597
- posojila in terjatve	0	0	0	0	5.991.639	5.991.639
Lastniški vrednostni papirji	204.009.208	0	0	0	0	204.009.208
- po pošteni vrednosti preko izida	31.631.419	0	0	0	0	31.631.419
- razpoložljivi za prodajo	172.377.789	0	0	0	0	172.377.789
Izvedeni finančni instrumenti	20.317	0	0	0	0	20.317
Posojila in terjatve	0	3.330.867	20.680.782	820.749	0	24.832.398
Ostale finančne naložbe	3.278.362	0	0	0	0	3.278.362
Naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	529.598.379	4.477.899	2.755.241	2.584.215	2.237	539.417.972
- po pošteni vrednosti preko izida	529.598.379	4.477.899	2.755.241	2.584.215	2.237	539.417.972
- razpoložljive za prodajo	0	0	0	0	0	0
- posojila in terjatve	0	0	0	0	0	0
Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem		86.954.349	38.199.558	8.394.428	2.529.622	136.077.957
Terjatve iz poslovanja (vključno za davek)	0	105.681.286	0	0	0	105.681.286
Denarna sredstva	13.912.991	0	0	0	0	13.912.991
Skupaj finančna sredstva	750.819.257	375.475.948	916.448.701	431.822.437	289.203.842	2.763.770.185
FINANČNE OBVEZNOSTI						
Podrejene obveznosti	0	0	0	0	49.471.831	49.471.831
Zavarovalno-tehnične rezervacije	0	516.066.665	562.566.480	222.178.125	439.561.917	1.740.373.186
Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	499.681.626	843.819	5.022.362	8.158.599	26.428.645	540.135.052
Druge finančne obveznosti	0	1.684.403	0	0	0	1.684.403
Skupaj finančne obveznosti	499.681.626	518.594.886	567.588.842	230.336.724	515.462.393	2.331.664.472

3.6 Operativna tveganja

3.6.1 Opis tveganja in njegovo upravljanje

Operativna tveganja so tveganja nastanka izgube, ki jo lahko povzročijo neustrezno ali neuspešno izvajanje notranjih procesov, ravnanje zaposlenih, delovanje sistemov ali obvladovanje zunanjih dogodkov in njihovih vplivov, tako v okviru Zavarovalnice kot drugih družb v Skupini.

V okviru apetita po tveganjih, ki je naše krovno vodilo upravljanja operativnih tveganj, smo si postavili visoka merila za zagotavljanje skladnosti z zakonodajo ter opredelili ničelno toleranco do notranjih kriminalnih dejanj in prevar, vključno s korupcijo. Prizadevamo si, da svojim informacijam, ki predstavljajo poslovno premoženje Zavarovalnice, zagotavljamo primerno raven informacijske varnosti (zaupnost, celovitost in razpoložljivost) in smo pri tem skladni z dobro prakso na področju varovanja informacij ter z ravnmi informacijskih varnostnih tveganj, ki smo jih opredelili kot sprejemljive za posamezno vrsto informacij.

Operativna tveganja Skupine so stalno prisotna, zato je osrednjega pomena, da pomembnejša med njimi pravočasno prepoznamo in obravnavamo ter jih tako stroškovno učinkovito omejimo glede na opredeljeno toleranco. Z upravljanjem tovrstnih tveganj želimo preprečiti njihov nastanek, hitro in uspešno odpraviti posledice uresničenih operativnih škodnih dogodkov, omiliti in preprečiti poslovno škodo ter pri tem delovati strokovno, vestno in etično. Pri tem največji poudarek namenjamo ključnim poslovnim procesom in vrstam operativnih tveganj. V zadnjem obdobju so med njimi v ospredju zlasti kibernetika, regulatorna in kadrovska tveganja. Operativna tveganja ocenjujemo na podlagi vseh razpoložljivih informacij, kot so ocene potencialnih tveganj po skupinah poslovnih procesov, realizirani operativni škodni dogodki, ključni kazalniki teh tveganj ter druge merodajne informacije zaposlenih in ključnih funkcij. Za zbiranje in celovitejše vodenje podatkov ter poročanje o teh tveganjih smo v letu 2021 uvedeli *aplikativno podporo GRC/IRM (Governance, Risk, Compliance/Integrated Risk Management)*. Z navedenim orodjem podpiramo tudi procese skladnosti poslovanja in notranjega revidiranja za še bolj usklajeno delovanje ključnih funkcij v procesih upravljanja tveganj in odzivnejši pregled nad njimi. Pri spremljanju operativnih tveganj ima pomembno vlogo Odbor za operativna tveganja, ki zaznana (potencialna in realizirana) pomembnejša tveganja podrobneje obravnava in sprejema ustrezne ukrepe.

Pri ocenjevanju izpostavljenosti in obvladovanju operativnih tveganj v vseh poslovnih procesih popišemo tudi notranje kontrole za njihovo obvladovanje. Sistem notranjih kontrol je prednostno osredotočen na:

- učinkovitost, zanesljivost in neprekinjenost izvajanja poslovnih procesov,
- zagotavljanje skladnosti poslovanja z notranjimi akti in zakonskimi predpisi,
- pravilnost in zanesljivost finančnega ter računovodskega poročanja ter
- varovanje informacij in premoženja.

Zavarovalnica Triglav prenaša sistem upravljanja operativnih tveganj na odvisne družbe po načelu sorazmernosti in materialnosti. Vse družbe ji redno poročajo o uresničenih operativnih škodnih dogodkih in drugih pomembnih operativnih tveganjih.

Zagotavljanje neprekinjenega poslovanja in delovanja sistemov, pomembnih za nemoteno izvajanje poslovnih procesov

V okviru upravljanja operativnih tveganj je vzpostavljen sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja (SUNP), njegov namen pa je zagotavljanje neprekinjenega delovanja kritičnih procesov. SUNP obsega vse bistvene elemente za neprekinjeno poslovanje, zlasti zagotavljanje ključnih zaposlenih, delovnih lokacij in sredstev. To zajema delovanje informacijskih in komunikacijskih tehnologij, vključno s ključnimi aplikacijami. Načrte neprekinjenega poslovanja za kritične poslovne procese in okrevne načrte za informacijsko tehnologijo redno dopolnjujemo, posodabljam in preverjamo. SUNP med drugim opredeljuje tudi ukrepanje v primeru izrednih dogodkov, ki povzročijo ali bi lahko povzročili prekinitev ali motnje v poslovnih procesih. Zavarovalnica ima določeno:

- ekipo za krizno vodenje Zavarovalnice, ki začne delovati ob izrednih dogodkih z večjimi prekinitvami oziroma motnjami v poslovnih procesih,
- okrevno IT-ekipo za izredne dogodke, ki povzročijo večjo prekinitve delovanja IKT-storitev,
- okrevne ekipe za poslovne zgradbe Centrale in območne enote Zavarovalnice, ki se aktivirajo ob prekinitvi dostopnosti ali operativnosti posamezne poslovne zgradbe oziroma območne enote.

V okviru operativnih tveganj spremljamo tudi dogodke, povezane s prekinitvami in motnjami poslovanja.

3.6.2 Tveganje v letu 2022

S proaktivnim upravljanjem operativnih tveganj sproti prepoznavamo pomanjkljivosti, spremembe ter gibanja v notranjem in zunanjem okolju, ki bi lahko vplivali na njihovo povečanje. Tak pristop nam je omogočil, da smo se hitro in učinkovito odzivali tudi v izrednih razmerah, na primer v obdobju pandemije covid-19 in vojne v Ukrajini. Zaznamim naraščajočim tveganjem smo namenili več pozornosti in, kadar je bilo potrebno, izvedli ustrezne ukrepe in tako preprečili njihovo uresničenje. Ta tveganja so bila predvsem: odsotnost ključnih zaposlenih ali sočasna odsotnost večjega števila zaposlenih zaradi bolezni, potreba po hitri prilagoditvi organizacije dela in izvajanja poslovnih procesov, dodatna informacijska tveganja zaradi dela od doma in vojne v Ukrajini ter regulatorne spremembe zaradi interventnih ukrepov držav in razširitve in uvedbe dodatnih omejevalnih ukrepov zoper Rusijo in Belorusijo na ravni EU in OFAC.

Skupina še ni doživela izgube zaradi **kibernetiskih dogodkov**, vendar se zavedamo njihove vse večje nevarnosti in izpostavljenosti. K temu so prispevale spremembe, ki so jih prinesli pandemija, delo na daljavo, vojna v Ukrajini in čedalje večje regulatorne zahteve. Sistem informacijske varnosti v skladu s tem redno vzdržujemo ter ga še dodatno nadgrajujemo. Za poglobljeno prepoznavanje naše ranljivosti in boljše pripravljenost na tovrstne dogodke smo v okviru lastne ocene tveganj in solventnosti v letu 2022 ponovno podrobneje proučili največje kibernetiske grožnje in poslovna področja Skupine Triglav, ki bi jih najbolj prizadele. Oblikovali smo ukrepe za izboljšanje informacijske varnosti, s katerimi bodo omenjena tveganja dodatno zmanjšana in zagotovili njihovo še proaktivnejše spremljanje in obravnavanje.

Skupina je **tveganju regulatornih sprememb** izpostavljena tudi na drugih področjih. Tak primer so pomembne razširitve in dodatni omejevalni ukrepi na ravni EU in OFAC, ki so posledica vojne v Ukrajini,

ter tveganja zaradi hitrih prilagoditev poslovanja na daljavo s (potencialnimi) strankami. Prav tako je izpostavljena tudi tveganjem, povezanim z opravljanjem poslov, danih v zunanje izvajanje, in opravljanjem zavarovalnih poslov na tujih trgih. Regulatorno tveganje obvladujemo s pravočasnim upoštevanjem zakonodajnih sprememb v poslovnih procesih, rednim spremljanjem poslovne prakse, stališč nadzornih in drugih državnih organov ter z vključevanjem v redne in izredne postopke Slovenskega zavarovalnega združenja.

Zavedamo se tudi splošnega kadrovskega tveganja zaposlovanja deficitarnih kadrovskih profilov in se mu primerno posvečamo (več v [4. poglavju Strategija in načrti \(Izzivi in priložnosti današnjega časa\)](#)) in v točki [12.4.2 Odgovoren odnos do zaposlenih](#) poslovnega dela Letnega poročila).

V Zavarovalnici deluje učinkovit **sistem upravljanja tveganj izločenih poslov**. Ta zagotavlja, da se operativna in ostala tveganja zaradi izločanja poslov v zunanje izvajanje ne povečajo čezmerno. Notranja pravila narekujejo, da tveganja prepoznavamo in ocenjujemo že pred sklenitvijo novega posla, jih redno spremljamo in po potrebi ukrepamo za njihovo zmanjšanje. Zavarovalnica ima dva izločena posla – pri upravljanju premoženja kritnih skladov PDPZ Drzni ter Zmerni je zunanji izvajalec odvisna družba Triglav Skladi, pri prodaji zavarovanj in reševanju škod Zavarovalnice na poljskem trgu pa pooblaščen agent – partner (managing general agent ali MGA). Ta v imenu in za račun Zavarovalnice neposredno ter z organiziranjem mreže podizvajalcev (zastopnikov in zastopniških družb) zagotavlja izvajanje storitev distribucije zavarovanj ter z lastnimi in tujimi viri izvaja postopke reševanja škodnih zahtevkov in lastno splošno administracijo zavarovanj. Zavarovalnica ima tudi nekaj poslov, ki jih za zdaj opredeljuje kot delno izločene, kar pomeni, da imajo določene elemente izločenih poslov, preostali (neizločeni) del poslovnega procesa pa upravlja z lastnimi viri. Ti posli se po vsebini nanašajo predvsem na pogodbeno zavarovalno zastopanje (prodaja preko agencij) in zagotavljanje strojne oziroma programske opreme (vzdrževanje programov in IT-sistemov). V teku je nadgradnja pravil za zunanje izvajanje, ki bodo poleg upravljanja izločenih poslov vključevala tudi upravljanje drugih ključnih in pomembnih storitev v zunanjem izvajanju.

Zagotavljanje neprekinjenega poslovanja in delovanja sistemov, pomembnih za nemoteno izvajanje poslovnih procesov

Tudi v preteklem letu smo posebno pozorno upravljali tveganja informacijske varnosti ter motenj in prekinitev poslovanja. Sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja smo v preteklih letih že nadgradili in tako po izkušnjah s pandemijo vanj vključili informacije o nadomeščanjih med zaposlenimi, saj so bila kadrovska tveganja prepoznana kot zelo aktualna (zlasti možnost večjega števila odsotnosti zaposlenih, odsotnost ključnih zaposlenih in preobremenjenost zaposlenih). Koncentracijo tveganj smo proučili z vidika ključnih procesov in njihovega nemotenega oziroma neprekinjenega izvajanja. Slednje narekuje zadostno število razpoložljivih zaposlenih, lokacij in dovolj sredstev, med katerimi so ključna IKT-sredstva. Za podrobno prepoznavanje tovrstnih tveganj smo pripravili pregled povezav med ključnimi procesi, zaposlenimi, zunanji izvajalci IKT in preostalih storitev ter IKT-sredstvi, ki podpirajo delovanje dela ali celotnega procesa oziroma več procesov, ter lokacijami. Tudi večina odvisnih družb je že pripravila ali načrtuje izdelavo tovrstnega pregleda za opredelitev največjih koncentracij, čemur bodo sledile ugotovitve na ravni Skupine.

Načrte neprekinjenega poslovanja smo razširili z aktualnimi scenariji ter jih testirali, kar velja tudi za okrevalne IT-načrte.

3.7 Nefinančna tveganja

3.7.1 Opis tveganja in njegovo upravljanje

Med **nefinančnimi tveganji** so za poslovanje Skupine Triglav pomembna strateška tveganja, tveganje ugleda, tveganje Skupine in trajnostna tveganja. Nefinančna tveganja praviloma izhajajo iz zunanjega okolja in so zelo tesno povezana z drugimi tveganji, predvsem operativnimi. Običajno nastanejo zaradi več realiziranih dejavnikov znotraj in zunaj Skupine.

- *Strateška tveganja* so tveganja nastanka izgube zaradi neustreznih strateških odločitev, nedoslednega izvajanja strateških odločitev in premajhne odzivnosti na spremembe poslovnega okolja. Vključujejo tudi del pravnih in regulatornih tveganj, ki izhajajo iz ključnih sprememb v okolju poslovanja Skupine.

- *Tveganje ugleda* je tveganje izgube obstoječega ali prihodnjega obsega poslovanja ali izgube dobrega imena zaradi negativnega mnenja o Skupini pri njenih strankah, poslovnih partnerjih, zaposlenih, lastnikih in vlagateljih ter nadzornih in drugih državnih organih ter drugi zainteresirani ali splošni javnosti.

Učinkovito upravljanje tveganja ugleda nam omogoča ohranjanje vodilnega položaja na trgu, ohranjanje oziroma dvig tržne kapitalizacije, lažje reševanje morebitnih kriz in odpornost v negotovih razmerah. Zagotavlja nam zaupanje, zvestobo in zadovoljstvo deležnikov.

- *Tveganja Skupine* izhajajo iz poslovnega modela Zavarovalnice, ki deluje kot obvladujoča družba oziroma skupina povezanih oseb. Zajemajo nevarnosti, ki lahko ogrozijo doseganje strateških ciljev zaradi neučinkovitega sistema upravljanja in nezadostnega poznavanja poslovnega okolja njenih družb. Na profil tveganj vplivata tudi pregled in obravnava obsežnih transakcij med povezanimi družbami in kompleksnost pri obvladovanju tveganj koncentracije. Vsa navedena tveganja se lahko materializirajo v obliki večjih ali manjših odstopanj od poslovnega in finančnega načrta zaradi nastalih izgub ali izgubljenih poslovnih priložnosti.

- *Trajnostna tveganja* (tudi tveganja ESG) predstavljajo nabor tveganj Skupine, ki izhajajo iz okoljskih, družbenih in upravljavskih dejavnikov, in imajo lahko negativen vpliv na finančni položaj ali solventnost Skupine.

Okoljska tveganja delimo na fizična tveganja in na tveganje prehoda. Fizična tveganja so tveganja finančnih izgub zaradi skrajnih vremenskih dogodkov ali drugih vplivov na okolje, povezanih s podnebnimi spremembami. Tveganje prehoda je povezano s tveganji, ki nastanejo zaradi sprememb pri poslovanju ali v okolju, zaradi ukrepov spodbujanja k prehodu v nizkoogljično gospodarstvo z namenom zmanjšanja človekovih vplivov na podnebne spremembe.

Družbena tveganja zajemajo predvsem tveganja, ki izvirajo iz načina poslovanja Zavarovalnice in družb v Skupini glede na zahteve širšega družbenega okolja. To so zlasti zagotavljanje raznolikosti in enakih možnosti različnih deležnikov, varnost, zdravje in zadovoljstvo zaposlenih ter dobri odnosi s strankami, dobavitelji in pogodbenimi partnerji.

Upravljaljska tveganja so povezana z neprimerno ali neustrezno vzpostavljenim sistemom upravljanja, predvsem na področju okoljskih in družbenih vidikov. Mednje sodijo zakonitost delovanja, standardi korporativnega upravljanja, vključno s sistemom upravljanja tveganj in sistemom notranjih kontrol, nagrajevanje vodstva družbe, poslovne prakse in politika odnosov z investitorji.

Več aktivnosti je predstavljenih v [12. poglavju Trajnostni razvoj v Skupini Triglav](#) v poslovnem delu Letnega poročila.

Tudi nefinančna tveganja spadajo med tista, ki jih zaradi njihove narave ne moremo zmanjšati, obravnavati ali ublažiti s posebej za to namenjenim kapitalom. Standardna formula jih tako ne pokriva.

Za upravljanje tveganja ugleda uporabljamo metodo ocenjevanja, pri kateri upoštevamo dodatne vidike, ki lahko negativno vplivajo na ugled Skupine. Delimo jih na notranje in zunanje. Z delujočim notranjim kontrolnim sistemom skrbimo, da je poslovanje Skupine zakonito, strokovno in etično. Zagotavljamo ustrezno kakovost storitev in produktov, dosegamo finančne cilje, primerno upravljamo odnose z našimi ključnimi deležniki ter uresničujemo trajnostne zaveze oziroma trajnostne vidike poslovanja. Spoštujemo zastavljene okoljske cilje in si prizadevamo za spoštovanje neomejene, zdrave konkurence na trgu. Ohranjanje nizke ocene tveganja ugleda je za nas ključno, saj si je Skupina na tem področju zastavila visoke cilje.

3.7.2 Tveganje v letu 2022

Za ocenjevanje tveganja ugleda in ustreznosti našega ukrepanja redno raziskujemo poglede ključnih deležnikov na Skupino. Podrobno sledimo objavam zunanjih medijev, moči blagovne znamke Triglav, zadovoljstvu zaposlenih in strank ter analiziramo povratne informacije drugih deležnikov. Zadovoljstvo ključnih deležnikov spremljamo z različnimi kazalniki. Zadovoljstvo zaposlenih merimo z indeksom ORVI (več v točki [12.4.2.4 Zagotavljanje zadovoljstva zaposlenih](#)), kakovostno upravljanje zadovoljstva strank pa s kazalnikom NPS (več v točki [12.4.1.1 Zadovoljstvo strank](#)). Za ohranjanje ugleda Skupine skrbimo tudi z doseganjem ciljne bonitetne ocene (več v točki [6.6 Bonitetna ocena Skupine Triglav in Zavarovalnice Triglav](#)). Ocene vseh omenjenih kazalnikov za leto 2022 kažejo na nizko tveganje ugleda.

V letu 2022 smo nadaljevali nadgrajevanje sistema upravljanja trajnostnih tveganj Skupine, predvsem z izboljšano kakovostjo podatkov ter opredeljevanjem metodologij, kazalnikov in poročanja o okoljskih tveganjih. Ocenjujemo, da so med trajnostnimi tveganji za nas najpomembnejša okoljska tveganja. Ta zajemajo predvsem prihajajoča tveganja, ki imajo lahko dolgoročne učinke. Posebej pozorno smo jih proučevali v okviru lastne ocene tveganj in solventnosti. Za oceno okoljskih tveganj (ki je zajela tako tveganja prehoda kot fizična tveganja) smo kvalitativno in kvantitativno ocenili učinke podnebnih sprememb na poslovanje Zavarovalnice in Skupine. S kvalitativno analizo smo ugotovili, da bi bili posamezni vplivi podnebnih sprememb lahko pomembni za Zavarovalnico in Skupino. To velja predvsem za tveganje prehoda na strani naložb ter za fizična tveganja na strani obveznosti, pri čemer so bile pri slednjih kot pomembnejši dogodek prepoznane zgozlj poplave v Sloveniji. Na osnovi teh ugotovitev je bila nato izvedena kvantitativna ocena učinkov z vplivom na kapitalsko ustreznost Zavarovalnice in Skupine. Zavarovalnica je ocenila, da je treba ukrepati pravočasno, v prvi vrsti na področju izboljševanja kakovosti podatkov pri poslih aktivnega pozavarovanja in nepremičnin. Prav tako se mora vzpostaviti

redno merjenje, obvladovanje in spremljanje teh tveganj. Več o tem v [Izzivi in priložnosti današnjega časa v poslovnem delu Letnega poročila](#).

3.8 Prihodnja tveganja

Zavarovalnica Triglav in Skupina Triglav z vidika tveganj in kapitalske ustreznosti leto 2022 zaključujeta v zastavljenih okvirih, opredeljenih v Izjavi o apetitu po tveganjih. Zavarovalnica prav tako ostaja močno likvidna.

Glede inflacije za zdaj predvidevamo, da se bo ta v dveh letih vrnila v ciljni okvir. Kljub temu se zavedamo možnosti, da lahko povišana inflacija vztraja dlje. Centralne banke bi se v tem primeru lahko nadalje odzivale z višanjem obrestnih mer in zasledovanjem stroge monetarne politike. Čezmerni odzivi pa bi lahko privedli do gospodarskega ohlajanja in recesije. Posledično se lahko razvije dolžniška kriza s povišanimi kreditnimi pribitki, nižjo rastjo ali padcem tržnih cen delniških naložb. Gospodarsko ohlajanje in povečana volatilitnost na finančnih trgih bi neugodno vplivalo na poslovanje Zavarovalnice, saj lahko vodi v realizacijo tržnih tveganj.

Ob višji inflaciji se pojavijo tudi tveganja, povezana s podražitvijo storitev in porastom stroškov, kar lahko vpliva na dobičkonosnost zavarovanj, sploh na segmentih, ki ne omogočajo spremembe premije. Posledično se lahko povečajo kombinirani količniki ter obseg odkupov življenjskih polic z varčevalno komponento.

Globlja recesija bi lahko negativno vplivala na povpraševanje po zavarovanjih in na zavarovalno premijo, kar vpliva tako na poslabšanje poslovanja, hkrati pa poveča tudi **likvidnostno tveganje** – tako zaradi potencialnega zmanjšanja prilivov iz zavarovalnega posla kot tudi nižje tržne likvidnosti naložbenega portfelja.

V prihodnjem letu bi se lahko realizirala tržna, zavarovalna in kreditna tveganja s pomembnim potencialnim učinkom na poslovanje Skupine Triglav. Pri **tržnih tveganjih** bi lahko zaznali predvsem povečanje tveganja kreditnih pribitkov zaradi zaostritve gospodarskih razmer ali poslabšanja kreditne sposobnosti izdajateljev vrednostnih papirjev. Pričakovana so lahko tudi negativna gibanja na delniških trgih ter morebitno zmanjšanje vrednosti nepremičnin. Povečanje obrestnega tveganja zaradi pričakovanih dvigov obrestnih mer bi negativno vplivalo na Zavarovalnico in Skupino. Navedeno bi se lahko odrazilo v zmanjšanju vrednosti naložb. V okviru **zavarovalnih tveganj** bomo zato dosledno spremljali premijska tveganja oziroma ustreznost cenovne politike, pri **kreditnih tveganjih** pa plačilno disciplino terjatev in kreditno sposobnost pomembnejših partnerjev.

V okviru preverjanja občutljivosti kreditnega portfelja Zavarovalnice in Skupine smo preučili parametre, ki bi bistveno vplivali na naše poslovanje v prihodnjih letih. Analiza je pokazala, da imajo na poslovanje lahko pomemben vpliv bonitetne ocene partnerjev (bank in pozavarovalnic) ter delež plačil vzpostavljenih zavarovalnih in regresnih terjatev. V primeru enostopenjskega poslabšanja bonitetne ocene našega največjega bančnega partnerja se ob enaki izpostavljenosti povprečna bonitetna ocena vseh bančnih partnerjev ne spremeni. Podobno velja v primeru enostopenjskega poslabšanja bonitetne ocene našega največjega pozavarovalnega partnerja.

Občutljivost Zavarovalnice za plačilno disciplino terjatev smo opravili z zmanjšanjem pričakovanega deleža plačil za leto 2023. Ta delež smo opredelili glede na njegovo najmanjše stanje v zadnjih petnajstih letih (v času dolžniške krize leta 2012). Na poslovanje Zavarovalnice to zmanjšanje ne bi imelo pomembnega vpliva, saj bi bila pričakovana plačila manjša za 1,1 milijona evrov.

Analiza občutljivosti kaže potencialne trenutne vplive na kapital Skupine, v primeru škodnega dogodka, ki bi se odrazil kot nenadno povišanje obrestnih mer za 150 bazičnih točk, padec delniških in nepremičninskih izpostavljenosti ter poslabšanja škodnega in odhodkovnega rezultata za 1 odstotno točko. V primeru realizacije tega hudega scenarija bi se kapital na Skupini znižal za 148,2 milijona evrov, in sicer 124,2 milijona kot zmanjšanje rezerve za pošteno vrednost in 24 milijonov zmanjšanja zaradi vpliva na poslovni izid.

V prihodnjem letu bomo sistem upravljanja tveganj nadalje razvijali. Osredotočeni bomo predvsem na področja, na katerih bomo zaznali okrepljena gibanja tveganj. Določene razvojne aktivnosti bodo oblikovale tudi zakonodajne in računovodske spremembe.

Analiza občutljivosti na dan 31. 12. 2022* (v EUR)

	Skupina Triglav			Zavarovalnica Triglav		
	Vpliv na rezervo za pošteno vrednost	Vpliv na izkaz poslovnega izida	Skupaj vpliv na kapital	Vpliv na rezervo za pošteno vrednost	Vpliv na izkaz poslovnega izida	Skupaj vpliv na kapital
Tveganje spremembe kreditnih pribitkov (+50 bp)	-37.891.369	-748.462	-38.639.831	-24.815.992	-748.462	-25.564.454
Tveganje spremembe obrestne mere (+100 bp)	-74.225.337	-1.380.003	-75.605.340	-48.294.995	-1.480.850	-49.775.844
Delniško tveganje (-10 %)	-12.110.607	-11.367.059	-23.477.666	-11.750.377	-3.364.453	-15.114.831
Tveganje sprememb cen nepremičnin (-5 %)	0	-1.173.430	-1.173.430	0	-1.099.860	-1.099.860
Tveganje spremembe kombiniranega količnika (+1 pp)	0	-9.298.075	-9.298.075	0	-4.298.206	-4.298.206
Skupaj	-124.227.313	-23.967.029	-148.194.342	-84.861.364	-10.991.831	-95.853.195

* Prikazani učinki ne zajemajo davčnega vidika in posrednega vpliva spremembe teh naložb na obveznosti (pri življenjskih zavarovanjih).